

ဂျာနယ်လစ်များ၏ အမြင်သဘောထားအား စစ်တမ်းကောက်ယူမှုရလဒ်များ - ၂၀၂၀

The results of a nationwide survey of journalists' opinions - 2020

လွတ်လပ်မှုတခြင်းများ ဆုံးရှုံးနေသော မြန်မာ့မီဒီယာ

Myanmar's media not free or fair

Endorsed by

FREE လွတ်လပ်သော
EXPRESSION ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း
MYANMAR မြန်မာ

ကျေးဇူးတင် အသိအမှတ်ပြုခြင်း

ဤအစီရင်ခံစာဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် သုတေသနလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်ခဲ့သူအားလုံးကို FEM မှ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောကြားလိုပါသည်။ ဤသုတေသနသည် Creative Commons Share Alike လိုင်စင်အရ လွတ်လပ်သောထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း(မြန်မာ) [Free Expression Myanmar (FEM)] ၌ မူပိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။ ဤလိုင်စင်အရ FEM ကို အသိအမှတ်ပြုဖော်ပြပြီး၊ သင်၏ အသစ်ဖန်တီးမှုများအား တူညီသော စည်းမျဉ်းဖြင့် လိုင်စင်ပြုလုပ်ထားလျှင် ဤစာတမ်းအား စီးပွားရေးအရ မဟုတ်သည့် ပြန်လည်ထုတ်ဝေခြင်း၊ အနည်းငယ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းတို့ပြုလုပ်နိုင်ကာ၊ စီးပွားရေးအရမဟုတ်သည့် သင့်လုပ်ငန်း (စာအုပ်၊ စာတမ်း စသည်တို့) တွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

FEM မိတ်ဆက်

လွတ်လပ်သောထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း(မြန်မာ) [Free Expression Myanmar (FEM)] သည် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့် သတင်းအချက်အလက် လွတ်လပ်ခွင့်အရေးတွင် နှံ့စပ်သော၊ ဥပဒေပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသော၊ ဥပဒေချိုးဖောက်ခံရသူများကို ကာကွယ်နေသော၊ ထို့အပြင် အကောင်းဆုံး နိုင်ငံတကာ အလေ့အထကောင်းများကို အလေးဂရုပြုလာအောင် လုပ်ဆောင်နေသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာသည် လိုအပ်နေသည့် သင့်လျော်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ အလေးထားဂရုပြုလာရန် FEM ၏ ရည်ရွယ်ချက် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- www.FreeExpressionMyanmar.org
- www.facebook.com/FreeExpressionMyanmar
- coordinator@FreeExpressionMyanmar.org

တို့တွင် ကျေးဇူးပြု၍ ဝင်ရောက်ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

ပါဝင်သူများ

ဤသုတေသနတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ပေးခဲ့သူများ အထူးသဖြင့် အချိန်ပေးပြီး ဖြေဆိုပေးခဲ့သူများအားလုံးကို ဖဲ(မ်)မှ အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့၏ တရားမျှတမှုနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် အခိုင်အမာ ပြောဆိုချက်များသာ မပါရှိခဲ့လျှင် ဤသုတေသနသည် အဆင်ပြေချောမွေ့စွာ ပြီးမြောက်နိုင်မည် မဟုတ်ခဲ့ပါ။

Acknowledgements

The report is copyrighted under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlikeLicense. This license lets you remix, tweak, and build upon FEM's work non-commercially, as long as you credit FEM and license your new creations under the identical terms.

About FEM

Free Expression Myanmar (FEM) is a national human rights organisation that is expert in free expression and information, engaging in legal reform, defending victims of violations, and promoting best international standards.

This report forms part of FEM's objective to promote appropriate and needed reforms. See:

- www.FreeExpressionMyanmar.org
- www.facebook.com/FreeExpressionMyanmar
- coordinator@FreeExpressionMyanmar.org

Participants

FEM would like to thank all of those that participated in this research, particularly all those interviewees who dedicated their time. Without their commitment to justice and reform this project would not have been possible.

Support

FEM would like to thank Pen America, the US State Department Bureau of Democracy, Human Rights, and Labor, and the American people for their support for this project.

အနှစ်ချုပ် တင်ပြချက် နှင့် အကြံပြုချက်များ	Executive summary and recommendations.....	2
နိဒါန်း	Introduction.....	5
မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်	Media freedom	8
စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည့် သတင်းထောက်များဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ		
Surveyed journalist statistics	9
စစ်တမ်းကောက်သုတေသနပြုချက်၏ ရလဒ်များ	Survey results.....	10
နိဂုံး	Conclusion.....	29

အနှစ်ချုပ် တင်ပြချက် နှင့် အကြံပြုချက်များ

Executive summary and recommendations

ဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲများ လွတ်လပ်ပြီးမျှတရန်အတွက် ပြည်သူလူထု အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးမှုများ (public debate) အား ကောင်းရန် လိုအပ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးမှုများအတွက် မရှိမဖြစ်သောအရာမှာ ကန့်သတ်ချက်မရှိဘဲ သတင်းအချက်အလက်များ လွတ်လပ်စွာစုံစမ်းခွင့်၊ လက်လှမ်းမီပိုင်ခွင့်နှင့် ပုံနှိပ်၊ ထုတ်လွှင့်ခွင့်တို့ အပါအဝင် မီဒီယာ လွတ်လပ်ခွင့်ပင် ဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်သောမီဒီယာရှိခြင်းက နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ ခေါင်းဆောင်များနှင့် ၎င်းတို့၏ ကတိ ကဝတ်များကို စေ့စေ့စပ်စပ် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးနိုင်ရန်အတွက် အာမခံချက် ဖြစ်သည်။

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့် မည်မျှရှိသည်ကို အသိနိုင်ဆုံးသောအလုပ်ကို လုပ်နေသူမှာ သတင်းသမားများ ဖြစ်သည်။ သတင်း သမားများသည် ယခင်နှင့် ယခု အတွေ့အကြုံများကို ချိန်ထိုးနှိုင်းယှဉ်ပြီး မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်၏ လားရာဦးတည်ချက်ကို တွက်ဆဖော်ထုတ်နိုင်သည်။

FEM ၏ စတုတ္ထမြောက် ပြည်လုံးကျွတ်စစ်တမ်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့် အခြေအနေကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် အရေးပါသည့် အရေးကိစ္စအများအပြားနှင့်ပတ်သက်၍ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ သတင်းထောက်များ၏ ထင်မြင်ယူဆ ချက်များကို စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည်။ ရလဒ်များမှာလည်း စိတ်ပျက်ဖွယ်ရာပင် ထပ်ဖြစ်နေခဲ့သည်။

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့် ဆက်တိုက်ကျဆင်းနေသည်မှာ သုံးနှစ်ခန့်ရှိလာပြီဖြစ်ပြီး ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ တပ်မတော်အပါအဝင် အစိုးရအဖွဲ့ကြောင့် အဓိကဖြစ်သည်ဟု သတင်းထောက်များက ကောက်ချက်ချသည်။

ပြီးခဲ့သောနှစ်အတွင်း အန္တရာယ်ရှိသည့် အခြေအနေများ မြင့်တက်ခဲ့သည်ဟု သတင်းထောက်များက ရှုမြင်ကြသည်မှာ စိတ်ပူ စရာကောင်းသော အချက်ဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖက်မှု ပုံမှန်လိုလို ဖြစ်သည်။ တရားရုံးများက ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ အပြစ် ဒဏ်ချသည်။ အမှန်တကယ် ပြစ်မှုကျူးလွန်လေ့ရှိသူများမှာလည်း ဖမ်းဆီးအရေးယူမခံရဘဲ လွတ်မြောက်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ရလဒ်အနေဖြင့် [သတင်းသမားများ] ကိုယ့်အရေးအသားကိုယ် ဆင်ဆာပြန်ဖြတ်တောက်မှု (Self-censorship) ပိုမိုအားကောင်းလာသည်မှာ အထူးအဆန်း မဟုတ်ပေ။

သတင်းထောက်များ ထပ်မံ ထောက်ပြသည့် အန္တရာယ်ရှိသည့် အခြေအနေသစ်များလည်း ရှိသည်။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်သည် အွန်လိုင်းပေါ်ရှိ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှုများအပေါ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ (သို့မဟုတ်) အုပ်စုများ၏ တားဆီးဖြတ်တောက်မှု (Corporate censorship) အကြောင်းကို သတင်းသမားထု ကြီးကြီးမားမားက ရေးသားဖော်ပြလာသည့် ပထမဆုံးနှစ် ဖြစ် သည်။

၂၀၂၀ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲသည် ဦးတည်ချက်ကိုပြောင်းလဲပစ်ရန် အကောင်းဆုံးအခွင့်အရေးပင်ဖြစ်ပြီး

Democratic elections require robust public debate in order to be free and fair. Media freedom, including the freedom to investigate, access, and publish information without restriction, is a prerequisite for such debate. Only a free media can ensure that political parties, leaders, and their promises are properly scrutinised.

Journalists are the best placed to know how much freedom the media has, and can compare their current experiences to the past to identify the direction that media freedom is heading.

FEM's fourth nationwide survey measures journalists' opinions on a range of issues that are critical for determining media freedom in Myanmar. The results are discouraging, again.

Journalists conclude that media freedom is declining for the third consecutive year, and that the government, including the military, is the main cause of this.

Ominously, journalists believe that their risks have increased over the past year. Violence is more common, courts are punitive, and perpetrators act with impunity. It is unsurprising that self-censorship is growing as a result.

Journalists are also identifying new risks. 2020 is the first year when a significant proportion of journalists are reporting corporate censorship online.

The 2020 general elections are an opportunity to change direction, and journalists want political parties to make real and significant manifesto commitments to protect media freedom.

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကိုကာကွယ်နိုင်ရေးအတွက်နိုင်ငံရေးပါတီများက စစ်မှန်ပြီး သိသာထင်ရှားသည့် ရွေးကောက်ပွဲကတိကဝတ်များပေးရန် ဂျာနယ်လစ်များက လိုလားနေသည်။

အကြံပြုချက်များ

နိုင်ငံရေးပါတီများ

- မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို ကာကွယ်ရန် ပြင်းပြသောဆန္ဒဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲ ကတိကဝတ်ပြုပါ။

အစိုးရနှင့်အတူ စစ်တပ်သို့ တိုက်တွန်းချက်

- မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့် တိုးမြှင့်ရေးအတွက် လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်စီမံ ကိန်းတစ်ခုကို တည်ထောင်ချမှတ်ရန် ပွင့်လင်းပြီး အားလုံးပါဝင် သော ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းပွဲတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ပါ။ ထိုညှိနှိုင်းဆွေး နွေးပွဲသည် တရားဥပဒေဆိုင်ရာပြောင်းလဲမှုနှင့် အစိုးရအရာရှိ ကြီးများ၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များအား ပြောင်းလဲမှု စသည့် ၂ မျိုးလုံးပါဝင်သည့် အားလုံးအကျိုး ဝင်္ဂင်သော တရားဥပဒေဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို အလေးပေးဆောင် ရွက်သင့်သည်။
- နိုင်ငံတော်မှထိန်းချုပ်ထားသောမီဒီယာနှင့် စစ်တပ်မှပိုင်ဆိုင်သော မီဒီယာများ အဆုံးသတ်ရေးအတွက် သီးခြားဖြစ်သော်လည်း အ ပြန်အလှန်ချိတ်ဆက်မှုရှိသော အများပြည်သူဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးညှိ နှိုင်းပွဲများကို ပြုလုပ်ရမည်သင့်သည်။
- ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာဒေသတွင် မီဒီယာများသတင်းရယူခွင့် တားဆီး ပိတ်ပင်ထားမှုအား လုံးကို ချက်ခြင်း ဖယ်ရှားပေးပါ။ တပြိုင်နက် တည်းတွင် သတင်းမီဒီယာသမားအတွက် လိုအပ်သည်များကို ဆောင်ရွက်ပေးရန် နိုင်ငံတော်၏ဒေသ အား လုံးသို့၏ဒေသအားလုံးသို့ အမိန့်ထုတ် ပြန်ပေးရမည်သင့်သည်။
- တရားဥပဒေရေးရာဆိုင်ရာတွင် သတင်းမီဒီယာများအတွက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြု လုပ်လုပ်၍ပြီးစီးသည့်တိုင်အောင်၊ မည်သည့် အစိုးရအရာရှိကမျှ အရာရှိ၏ ဩဇာအာဏာကို အသုံးပြုပြီး မည် သည့် သတင်းမီဒီယာ သမား တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ရာဇဝတ် ကြောင်းအရ တိုင်ကြားအရေးယူခြင်းမရှိစေရ။
- သတင်းမီဒီယာသမားများအပေါ်တွင် အကြမ်းဖက်သည်ဟု စွပ်စွဲ ထားမှုများအားလုံးကို ထိရောက်လျှင်မြန်စွာဖြင့် ဘက်လိုက်မှု မရှိ စေရဘဲ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရမည်သင့်သည်။

တရားရုံးများသို့တိုက်တွန်းချက်

- အထူးသဖြင့် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် ဆက်စပ်နေသော အမှုအ ခင်းများကို ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ (၆) တွင် ပြဆိုထားသည် နှင့်အညီ၊ လွတ်လပ်မှုစံကိုထောက်ရှုပြီး ဥပဒေများကို ထိရောက် တိကျစွာပြန်ဆိုကာ ဒီမိုကရေစီစံများနှင့်ကိုက်ညီအောင် အသုံးပြု ကြရန် တရားသူကြီးများအားတိုက်တွန်း ဆောင်ရွက်စေသင့်သည်။
- တိုင်ကြားသူများအနေဖြင့် ပဏာမအဆင့်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသတင်း မီဒီယာကောင်စီမှ ကြားဝင်စေ့စပ် ဖြန်ဖြေခြင်းကို ရယူနိုင်ရန်

Recommendations

To political parties

- Make ambitious manifesto commitments to protect media freedom.

To the government, including the military

- Conduct an open and inclusive consultation with journalists to establish a plan of action to increase media freedom. This consultation should focus on designing a holistic approach to legal reform which includes both changing laws and changing the behaviours of government officials.
- Conduct a separate but interlinked public consultation on ending state control of the media, including military-owned media.
- Immediately remove all barriers to the media's access to conflict areas while simultaneously ordering all parts of the state to facilitate journalists' wherever possible.
- Until legal reforms are implemented, ensure that no government official acting in an official capacity brings any criminal complaint against a journalist.
- Ensure that all allegations of violence against journalists are investigated in a transparent, prompt, impartial, and efficient manner.

To the courts

- Encourage and empower judges to apply the law according to democratic standards, in particular in media freedom-related cases by interpreting any law narrowly and in favour of the principle of liberty as demanded in the Constitution Article 6.
- Empower judges to encourage complainants to seek mediation from the Myanmar Press Council during the pre-trial period. Empowerment includes reassuring judges that they will not be disciplined for doing so.
- Invite independent media experts, such as from the Myanmar Press Council, to the court to provide advice to the court, independent from either parties' legal teams.

တရားသူကြီးများက တွန်းအားပေးသင့်သည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရန် တရားသူကြီးများသည်လည်း စည်းမျဉ်းထိန်းချုပ်ခံထားရခြင်းမှ ကင်းလွတ်ကြောင်း သေချာစေရမည် ဖြစ်သည်။

- မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီကဲ့သို့သော သီးခြားလွတ်လပ် သော မီဒီယာကျွမ်းကျင်သူများကို တရားရုံးသို့ဖိတ်ကြားပြီး အကြံပြုပေးစေရမည်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်သည် နှစ်ဖက်သောအသင်း အပင်းများ၏ ဥပဒေအဖွဲ့မှလည်း ကင်းရှင်းမှုရှိရမည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်သို့ တိုက်တွန်းချက်

- မြန်မာနိုင်ငံတွင်း မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်သုံးသပ်ချက်ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး တရားဥပဒေဆိုင်ရာနှင့် လက်တွေ့ဆောင်ရွက်မှု ဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအတွက် တိုက်တွန်းထောက်ခံချက်များနှင့်အတူ လွှတ်တော်သို့တင်သွင်းပါ။

မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီ သို့တိုက်တွန်းချက်

- သတင်းမီဒီယာသမားများနှင့် သက်ဆိုင်သော ရာဇဝတ်မှုများအတွက် တရားရုံးများနှင့် ရှေ့နေများထံ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်၏ သက်သေခံချက်ကို အသင့်တင်သွင်းနိုင်ရန် အဖွဲ့တစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်စေရန်။ အကယ်၍ ဂျာနယ်လစ်များက မီဒီယာကောင်စီမှ ထုတ်ပြန်ထားသော မီဒီယာကျင့်ဝတ်နှင့် မကိုက်ညီလျှင်၊ လျှောက်လဲချက်များကို လိုအပ်ချက်နှင့် အချိုးအစားညီညွတ်မှုတို့ မှုအပေါ် အခြေပြုရေးသားတင်သွင်းပါ။

သတင်းမီဒီယာသမားများသို့တိုက်တွန်းချက်

- လာမည့် မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို မဖြစ်မနေ ပြတ်သားစွာ ကာကွယ်နိုင်ပြီး အကောင်းဆုံးသော စိတ်ကူးအတွေးအခေါ်ရှိသူ ကိုယ်စားလှယ် လောင်းများကို မဲပေးရွေးချယ်ဖို့ တိုက်တွန်းပါသည်။

To the Myanmar National Human Rights Commission

- Investigate and submit to Parliament a review of media freedom in Myanmar, with recommendations for legal and practical reforms.

To the Myanmar Press Council

- Establish a mechanism to proactively submit expert testimony to lawyers and courts for every criminal case against journalists. Where journalists have not abided by the Myanmar Press Council's Code of Conduct, submit arguments on the basis of necessity and proportionately.

To journalists

- Vote for candidates in the upcoming Myanmar Press Council elections who have the best ideas and clearest commitment to defend media freedom.

နိဒါန်း

Introduction

သတင်းထောက်များသည် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ရှေ့တန်းမှ ခုခံကာကွယ်နေသူများ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဖိအားပေး နှောင့်ယှက်မှု၊ ခြိမ်းခြောက်မှု၊ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းမှုနှင့် အကျဉ်းချမှုများ အရင်ဆုံးခံရလေ့ရှိသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သတင်းထောက်များသည် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်သာမက မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းမှု အခြေအနေကိုပါ ပို၍ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် တိုင်းတာထောက်ပြနိုင်သည့် အကောင်းဆုံးညွှန်းကိန်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း သတင်းထောက် များထံမှ ပညာရှင် သဘောထားအမြင်များကို မေးမြန်းသည်မှာ တွေ့ရခဲသည်။

FEM သည် အမှန်တကယ် လုပ်ငန်းခွင်ဝင်နေသည့် သတင်းထောက်များ၏ သဘောထားအမြင်ကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစ၍ နှစ်စဉ် စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည်။ စစ်တမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အခြေအမြစ်ခိုင်လုံပြီး အများသူငါလက်ခံနိုင်လောက်သော လားရာလမ်းကြောင်းများ ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန်နှင့် ဆက်စပ်တာဝန်ရှိသူများ (Stakeholder) နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်သူများ အနေဖြင့် သတင်းထောက်များ၏အသံကို နားလည်သဘောပေါက်ရှိသာမက ထိုအသံများကို လေ့လာသုံးသပ်ချက်၊ အစီအစဉ်ဒီဇိုင်းနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်တို့တွင် အသေအချာ ထည့်သွင်းရေးဆွဲလာစေရန် ဖြစ်သည်။

စစ်တမ်း၌ သတင်းထောက်များ၏ ကျွမ်းကျင်ရာအလုပ်အကိုင်ဆိုင်ရာ နောက်ခံအကြောင်းအရင်းအမြစ် အန္တရာယ်ရှိသည့် အခြေအနေ၊ အစိုးရ၏စွမ်းဆောင်ရည်၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဖြစ်စဉ်များ၊ မီဒီယာဆိုင်ရာ အထွေထွေစံနှုန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းတို့၏ သဘောထားအမြင်များကို မေးမြန်းကောက်ယူခဲ့သည်။

FEM သည် ယခုနှစ်စစ်တမ်းတွင် အန္တရာယ်ရှိသည့်အခြေအနေ၊ ကိုယ့်အရေးအသားကိုယ် ဆင်ဆာပြန်ဖြတ်တောက်မှု၊ Facebook၊ သင်တန်းလိုအပ်ချက်များ၊ ၂၀၂၀ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲအတွက်လိုအပ်ချက်တို့နှင့် ပတ်သက်သော မေးခွန်း အသစ်များကိုပါ ထပ်တိုးခဲ့သည်။

ယခင်စစ်တမ်းကို ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် ကောက်ယူခဲ့ပြီးနောက် ဖော်ပြပါ အဓိကအချက်များကို တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ -

ကျဆင်းလာနေသော မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်၊ အစိုးရသည် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်အား အဓိကခြိမ်းခြောက်သူ ဖြစ်သည်၊ အစိုးရ၏ မအောင်မြင်သော မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့် အကာအကွယ်ပေးရေး၊ တရားရုံးများနှင့် တရားသူကြီးများ ပြုပြင် ပြောင်းလဲရန် လိုအပ်သည်၊ သတင်းမီဒီယာသတင်းများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှုများ တိုးမြင့်လာခဲ့သည်၊ ပဋိပက္ခဖြစ်ရပ်အား သတင်းတင်ပြမှု ကျဆင်းလာခြင်း၊ မပြောင်းလဲနိုင်သေးသော မီဒီယာဗဟုဝါဒနှင့် မတူကွဲပြားမှု တို့ဖြစ်သည်။

Journalists are on the frontline in the defence of freedom of expression. They are often the first to be harassed, threatened, detained, or imprisoned. As a result, they are excellent indicators for both media freedom and the state of Myanmar's democratic transition more broadly. Despite this, they are rarely asked for their expert opinion.

Since 2015, FEM has been conducting annual surveys of real working journalists' opinions. The aim of the survey is to identify valid and generalisable trends, with the intention of enabling stakeholders and decision-makers to ensure that they both understand and include journalists' voices in any analysis, programme design, and reform.

The survey asks journalists about their professional background as well as their opinions on risk, government performance, reform processes, and general standards of the media.

This year, FEM expanded the survey to include new questions on risk, self-censorship, Facebook, training needs, and needs for the 2020 general elections.

The previous survey was conducted in 2018 and identified the following key findings: Media freedom was declining; Government was the main threat to media freedom; Government was unsuccessful at defending media freedom; Courts and judges needed to reform; Violence against journalists had increased; Freedom to report conflict had declined, and; No change in media pluralism and diversity.

သုတေသနနည်းပညာ

FEM သည် ၂၀၂၀ တွင် စစ်တမ်းသုတေသနနည်းပညာ/လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် ပတ်သက်၍ အပြောင်းအလဲများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ -

- စစ်တမ်းမေးခွန်း ၁၁ ခု တိုးလိုက်သောကြောင့် စုစုပေါင်း မေးခွန်း ၄၁ ခု ရှိလာခဲ့သည်။
- စစ်တမ်းမေးမြန်းကောက်ယူသည့် သတင်းထောက်ဦးရေ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း တိုးလိုက်သည့်အတွက် စုစုပေါင်း အယောက် ၂၂၀ အထိ ရှိလာခဲ့သည်။
- ယခင်က လိင်မသိသော၊ လုပ်သက်/အဆင့် တို့အလိုက်သာ အချက်အလက်များ အုပ်စုခွဲထားရာမှ ယခုတွင် လူမျိုးစု၊ မိမိ၏ အမျိုးအစားအလိုက်ပါ အချက်အလက်များကို အုပ်စုခွဲထားသည်။
- စစ်တမ်းတွင်ပါဝင်သူအားလုံး လက်ရှိတွင် အလုပ်လုပ်နေသော သတင်းထောက်ဖြစ်ကြောင်း သေချာစေရန် မိမိ၏ နည်းလမ်းများအတွင်း စစ်တမ်း ကောက်ယူခဲ့သည်။
- လူချင်းမတွေ့နိုင်သည့် သတင်းထောက်များကို အွန်လိုင်းမှတစ်ဆင့် စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည်။

FEM သည် ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလမှ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလအထိ နိုင်ငံအနှံ့ ခရီးသွား၍ စစ်တမ်းကောက်ယူပြီး သတင်းထောက်အဖြစ် အမှန်တကယ် အလုပ်လုပ်နေသူများသာ စစ်တမ်းအတွင်း ပါဝင်ရန် ကြိုးစားဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။ ရှင်းလင်း ပြတ်သားမှု ရှိစေရန်အတွက် စစ်တမ်းမကောက်ခင်ကတည်းက မေးခွန်းများကို ကြိုတင်အစမ်းဖြေဆိုမှု လုပ်ခဲ့ သည်။ ဖြေဆိုသူများ၏ အမည်ကို ကောက်ယူခဲ့ခြင်းမရှိပါ။

အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း (ကျား/မ အပါအဝင်)

ကောက်ယူရရှိသော အချက်အလက်များအားလုံးကို အမျိုးအစား ခွဲခြား ထားသည်။ သတင်းနှင့်စာ နယ်ဇင်းသမားများ၏ ဝါစဉ်အဆင့်၊ တည် နေရာ၊ တိုင်းရင်းသား၊ ကျား/မ စသည်တို့အပေါ်တွင်မူတည်ပြီး ကွဲပြားခြားနားမှု သိ သိသာသာ ဖြစ်ပေါ်နေသောသဘာဝအခြေအနေများကို အစီရင်ခံစာတွင် ရှင်းလင်းတင်ပြ ထားသည်။ ကွဲပြားခြားနားသော သဘောထားအမြင် များကို သက်ဆိုင်ရာအမြင်တစ်ခုစီဖြင့် ရှင်းလင်းတင်ပြနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် လူနည်းစု၏အမြင်များကို ဖြစ်နိုင်သမျှဖော်ပြထားသည်။

ကန့်သတ်ချက်များ

ယခုစစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည် ဂျာနယ်လစ်များ၏ အမြင်သဘောထားကို တိုင်းတာနိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျာနယ်လစ်များ၏ထင်မြင်ချက်များသည် မှန်ကန်သောအချက်အလက်များမဟုတ်သော်လည်း သူတို့၏ထင်မြင်ချက်တစ်ခုစီတိုင်းသည် အလုပ်အခြေအနေနှင့်ပတ်သက်သော လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများပေါ်တွင်အခြေခံ၍ ဖွဲ့စည်းထားသော ကြောင့်အရေးကြီးပါသည်။

Methodology

FEM made a number of changes to the survey methodology in 2020. We:

- Added 14 additional questions to the survey, making 41 questions in total
- Increased the number of journalists surveyed by 10% to 220 in total
- Disaggregated data on the basis of ethnicity and of media type, in addition to previous disaggregation on the basis of gender and of seniority
- Conducted surveys inside media outlets to ensure that all participants were working journalists
- Conducted surveys online to reach journalists that we could not physically meet with.

The FEM team travelled nationwide to conduct the survey between December 2019 and April 2020. We worked hard to ensure that survey participants were actual practicing journalists. Every question was piloted beforehand to ensure clarity. Journalists completed the survey anonymously.

Disaggregation, including gender

All of the survey data has been disaggregated. Where there is evidence of a clear difference in opinion depending on journalists' gender, ethnicity, location, or seniority, this has been explained in the report. Differences can be explained from each viewpoint, so wherever possible, the minority view is expressed.

Limitations

The survey is designed to measure working journalists' opinions. Their opinions are not verifiable facts but they are important because each opinion is formed based on their professional experiences of the context in which they work.

The report

This report is formed of four sections: introduction, findings of the research, conclusion, and executive summary. Recommendations are included in the executive summary.

အစီရင်ခံစာ

ဤအစီရင်ခံစာကို အပိုင်းလေးပိုင်းဖြင့် တင်ပြထားပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ နိဒါန်း၊ စစ်တမ်းကောက်သုတေသနပြုချက်၏ ရလဒ်များ၊ နိဂုံးနှင့် စာတမ်းအနှစ်ချုပ်တို့ဖြစ်ပြီး၊ စစ်တမ်း၏ အဓိကအချက်အလက်များ ဖြစ် သည့် တိုက်တွန်းချက်များကို စာတမ်းအနှစ်ချုပ်တွင် ထည့်သွင်းထား ပါသည်။

"အစိုးရ" ဟူသော

စကားရပ်၏အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်အပေါ်မှတ်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် အစိုးရ၏ များပြားလှသော လုပ်ငန်းစဉ်များထည့်သွင်း ပါရှိထားသည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ရွေးကောက်ခံအရပ်သားကိုယ်စားလှယ်များ၏အာဏာဖြင့် လုပ်ဆောင်ရခြင်းမဟုတ်ပဲ စစ်တပ်အာဏာဖြင့် ဆောင်ရွက်ရသော ရဲလုပ်ငန်းပါဝင်သည်။ ရွေးကောက်ခံအရပ်သားကိုယ်စားလှယ်များ၏အာဏာဖြင့်ဆောင်ရွက်ရခြင်းမဟုတ်ဘဲ စစ်တပ်၏ ဩဇာအာဏာအရ ဆောင်ရွက်စေရသည်။ စင်စစ်တွင် ထိုသို့ထည့်သွင်းပါရှိခြင်းက လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာထပ်နေပြီး ရဲဖန်ရဲခဲခြားရခက်သည့် အစိုးရနှစ်ခုအပြိုင် ပေါ်ပေါက် ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ဤအစီရင်ခံစာတွင်ပါရှိသော " အစိုးရ" ဟူသော စကားရပ်ကို သုံးစွဲသော စာသား အဓိပ္ပာယ်သည် အတိအလင်းခွဲခြားခြင်းမရှိပဲ အစိုးရရော စစ်တပ်ပါ နှစ်ဖွဲ့လုံးကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။

A note on the definition of "Government"

Myanmar's Constitution puts several government functions, including the police, under the authority of the military, rather than under the authority of elected civilian representatives. In effect, this creates two parallel governments whose power is overlapping and often difficult to separate. References to the "government" in this report should be understood to include both parties unless they have been explicitly separated.

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်

Media freedom

“လူတိုင်းသည် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့်လွတ်လပ်သော သဘောထားအမြင်များ ရှုမြင်နိုင်ခွင့် ရှိသည်။ ဤအခွင့်အရေးတွင်လူတိုင်းသည် အနှောင့်အယှက် အဟန့်အတားမရှိ စေဘဲ လွတ်လပ်သော သဘောထား အမြင်များထားရှိနိုင်ပြီး၊ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် သဘောထား အမြင်များအား မည်သည့်မီဒီယာကိုမဆို အသုံးပြုကာ ၊ နယ်စည်းမခြားဘဲ ရှာဖွေခွင့် ၊ ရယူခွင့် ၊ လက်ဆင့်ကမ်း ဖြန့်ချိခွင့်တို့လည်း ပါဝင် ပေသည်။”
- လူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း၏ပုဒ်မ (၁၉)

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်သည် အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးဖြစ်သည့် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်မှတစ်ဆင့် ဆင့်ပွားရရှိလာခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် လွတ်လပ်သော ဒီမိုကရေစီနည်းကျလူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အခြေခံလည်းဖြစ်သည်။

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်သည် လူတိုင်းအတွက်အရေးကြီးသည်။ မီဒီယာသည် အခြားသော လူ့အခွင့်အရေးများအားလုံး ကျင့်သုံးခြင်း၊ တိုးမြှင့် ခြင်း နှင့် ကာကွယ်ခြင်းတို့အပြင် ကောင်းမွန်သောအစိုးရ၊ တစ်ကိုယ်ရည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များရရှိရာ အကြီးမားဆုံးသော အရင်းမြစ်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် သတင်းမီဒီယာသမားတစ်ဦးကို တိုက်ခိုက်ခြင်းထက် များစွာသော သက်ရောက်မှုရှိပေသည်။ ၎င်းသည် သတင်းသမားတို့၏ သတင်းကိုရယူနေကြသော ပရိတ်သတ်အားလုံးကို ထိခိုက်စေသည်။ ထို့ပြင်လူတိုင်း၏ သတင်းအချက်အလက် ရယူပိုင်ခွင့်ကိုလည်း ထိခိုက်စေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအားလုံးသည် လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့်အတူ မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို စွဲကိုင်ထားရန် ကတိကဝတ်ပြုထားကြသည့်နိုင်ငံများဖြစ်သည်။ ၎င်းကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း ပုဒ်မ (၁၉) တွင်တွေ့နိုင်သလို၊ နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပဋိညာဉ်တွင်လည်း တွေ့နိုင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း လွတ်လပ်ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ကို ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၆၊ ၃၅၄ နှင့် ၃၆၄ တို့ဖြင့် အကာကွယ်ပေးရန် ပြဆိုထားပေသည်။

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်နှင့်ပတ်သက်၍ ပိုမို သိရှိလိုပါက www.FreeExpressionMyanmar.org သို့ ဝင်ရောက်လေ့လာ နိုင်ပါ သည်။

“Everyone has the right to freedom of opinion and expression; this right includes freedom to hold opinions without interference and to seek, receive and impart information and ideas through any media and regardless of frontiers.”
- Article 19, UDHR

Media freedom is derived from the fundamental human right to freedom of expression and is the foundation of a free and democratic society.

Media freedom is important for everyone. The media is the largest source of the information needed for personal development, good governance, and the protection, promotion and exercise of all other human rights. As such, an attack on media freedom is far more than an attack on a given journalist. It is an attack on the journalist's entire audience, and on everyone's right to information.

All UN member states including Myanmar have committed to uphold the right to freedom of expression, and therefore media freedom. This commitment can be found in Article 19 of the Universal Declaration of Human Rights, in the International Covenant on Civil and Political Rights, and in the ASEAN Human Rights Declaration.

Inside Myanmar, the right to freedom of expression is protected in the Myanmar Constitution preamble, and under Articles 6, 354, and 364.

For further information about media freedom, please visit www.FreeExpressionMyanmar.org

စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည့် သတင်းထောက်များဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ

Surveyed journalist statistics

ပါဝင်ဖြေဆိုသူများ၏ ရာထူးကွဲပြားမှု Type of journalist									
အကြီးတန်းသတင်းထောက် Senior journalist 29 %		ဓာတ်ပုံ၊ ဗီဒီယို၊ ဂရပ်ဖစ်သတင်းထောက် Photo/video/graphics journalist 26 %		အငယ်တန်းသတင်းထောက် Junior journalist 23 %		အယ်ဒီတာ Editor 16 %		မီဒီယာ ပိုင်ရှင် Owner 3%	
♂ ♂ ♂ ♂ :		♀		♂ ♂ ♂ :		♀		♂ ♂ ♂ ♂ ♂ :	
အသင်းအဖွဲ့အုပ်စုများ Type of media									
ဒစ်ဂျစ်တယ်မီဒီယာ Digital media 34 %		ပုံနှိပ်မီဒီယာ Print media 31 %		ရုပ်သံလွှင့်မီဒီယာ Broadcast media 27 %		အလွတ်တန်း Freelance 4 %		အခြား Other 4 %	
ဆန္ဒပြပွဲ အတွေ့အကြုံများ Type of media ownership									
ပုဂ္ဂလိကမီဒီယာ Private media 83 %						အခြား Other 7 %		နိုင်ငံပိုင်မီဒီယာ State media 6 %	
								နိုင်ငံတကာမီဒီယာ International media 5 %	
စီစဉ်သူ (သို့) ပါဝင်သူ Location of journalist's patch									
ရန်ကုန် Yangon 18 %		စစ်တွေ Sittwe 12 %		မန္တလေး Mandalay 12%		ပြည် Pyay 8%			
မြစ်ကြီးနား Myitkyina 13 %		မကွေး Magwe 9%		မော်လမြိုင် Mawlamyine 8%		ပုသိမ် Patheingyi 6 %		ကလေး Kalay 5 %	
						တောင်ကြီး Taunggyi 4 %		အခြား Other 4 %	
လိင်အခြေပြုခွဲခြားခြင်း(အခြားလိင်အမျိုးအစားများဖော်ပြခဲ့သူ မရှိပါ) Gender (Nobody reported “other”)									
အမျိုးသား Men 75 %						အမျိုးသမီး Women 25 %			
တွေ့ဆုံမေးမြန်းချိန်အခြေအနေ Ethnicity									
ဗမာ Bamar 39 %		ထုတ်မပြောလိုပါ Prefer not to say 24 %		ရခိုင် Rakhine 12 %		ချင်း Chin 8 %		မွန် Mon 6 %	
						ကရင် Kayah 5 %		ကချင်၊ ရှမ်း၊ ပဲခူး Kachin, Shan, Pa- O 6 %	
0%				50%				100%	

စစ်တမ်းကောက်သုတေသနပြုချက်၏ ရလဒ်များ

Survey results

သုံးနှစ်ဆက်တိုက် ဆုတ်ယုတ်ကျဆင်းလာသော မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်

သတင်းထောက်များသည် အစက NLD အစိုးရလက်ထက်တွင် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့် မြင့်တက်လာမည်ဟူသော အကောင်း မြင်စိတ် ရှိခဲ့သည်။ သို့သော် အစိုးရ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ဆောင်ရန် ဆက်တိုက်ပျက်ကွက်မှုကြောင့် စိတ်ပျက်စရာများအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲခဲ့သည်။

လက်ရှိအချိန်သည် FEM စစ်တမ်း စတင်ကောက်ယူသည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း သတင်းထောက်အများစုက မြန်မာနိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်အခြေအနေကို နိမ့်ကျနေသည် (သို့မဟုတ်) အလွန်နိမ့်ကျနေသည်ဟု ပထမဆုံးအကြိမ် ရှုမြင်လာကြသည့် ကာလ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ရှုမြင်သူအရေအတွက်မှာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ဖြည်းဖြည်းချင်း တိုးလာရာ ယခုစစ်တမ်းတွင် ၄၆ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၅၉ ရာခိုင်နှုန်းအထိ မြင့်တက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗု အမျိုးသမီးသတင်းထောက်များ၊ ရန်ကုန်ပြင်ပမှ သတင်းထောက်များအပြင် အကြီးတန်းသတင်းထောက်များနှင့် အယ်ဒီတာများက မြန်မာနိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်အခြေအနေမှာ နိမ့်ကျလာသည်ဟု ပိုမိုယူဆကြသည်။ သို့သော် ဗမာလူမျိုး သတင်းထောက်များကမူ လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့် ပိုမိုရရှိလာဟု ယူဆကြသည့် သဘောရှိသည်။

သတင်းထောက်များတွင် NLD အစိုးရလက်ထက်၌ အခြေအနေပိုဆိုးလာသည်ဟု ယူဆသောအုပ်စုနှင့် NLD အစိုးရ လက်ထက်၌ အကောင်းရောအဆိုးရော မညီညွတ်အပြောင်းအလဲမှ မဖြစ်ဟု ယူဆသောအုပ်စုဟူ၍ နှစ်စု ကွဲနေသည်။ အကြီးတန်းသတင်း ထောက်များက အခြေအနေပိုဆိုးလာသည်ဟု ယူဆကြပြီး အငယ်တန်းသတင်းထောက်များက အခြေအနေမှာ ဒုရင်း အတိုင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာသည်ဟု ယူဆသည်မှာ မဆိုသလောက်သော အရေ အတွက်သာ ရှိပြီး ထိုအရေအတွက်မှာလည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပိုပို လျော့နည်းလာနေသည်။

Media freedom declines for third consecutive year

Journalists' initial optimism that media freedom would increase under the NLD has been replaced by a more widespread feeling of disappointment at the government's continued failure to reform.

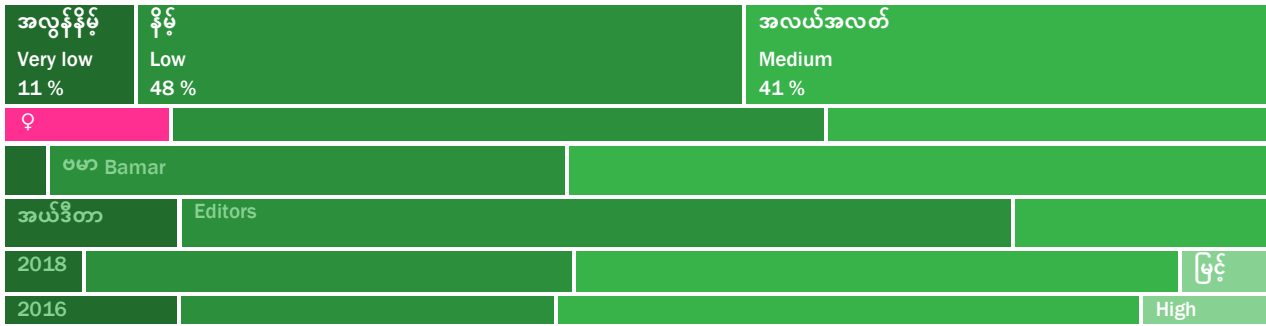
For the first time since the survey started in 2015, a majority of journalists now believe that they have a low or very low level of freedom of expression in Myanmar. The proportion of journalists with this disappointed opinion had previously grown a little year-on-year, but has significantly jumped in this survey from 46% to 59%.

ဗု Women journalists, non-Yangon journalists, and senior journalists and editors are all more likely to think that there is a lower level of freedom of expression in Myanmar. Ethnic Bamar journalists are far more likely to think that there is more freedom of expression.

Among journalists there remains a split in opinion between those who believe that the situation has deteriorated under the NLD and those that believe there has been no change positive or negative. Senior journalists are more likely to believe the situation has deteriorated and junior journalists are more likely to believe the situation is the same. Very few journalists believe that the situation has improved, and these are decreasing in number every year.

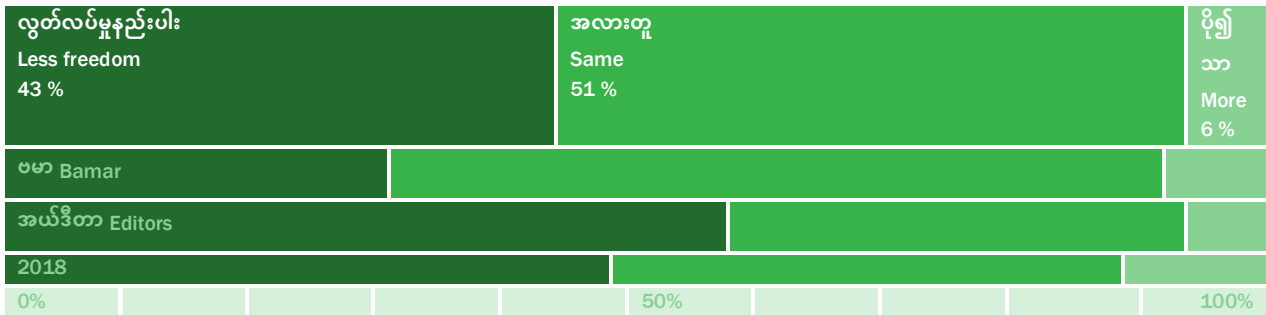
မြန်မာနိုင်ငံတွင်း ဂျာနယ်လစ်များ ရရှိသော လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်အဆင့်

Level of freedom of expression enjoyed by journalists

မနှစ်ကနှင့် ယှဉ်သော အပြောင်းအလဲ

Change in amount of freedom compared to previous year

အစိုးရနှင့် တပ်မတော်သည် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်အတွက် အဓိကခြိမ်းခြောက်မှုဖြစ်သည်

အစိုးရနှင့် တပ်မတော်တို့သည် မိန့်ခွင့်ချုပ်ချယ်သည့် ဥပဒေဟောင်းများကို ဆက်လက်သုံးစွဲနေရုံသာမက ဥပဒေသစ်များပါ ပြဌာန်း၍ မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို အကြီးမားဆုံး ခြိမ်းခြောက်နေသည်ဟု သတင်းထောက်များက လက်ခံထားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစိုးရယန္တရား၏ အစိတ်အပိုင်းအားလုံးသည် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်အတွက် ခြိမ်းခြောက်မှုဖြစ်သည်ဟု သတင်းထောက်များ ယုံကြည်သည်။ အသိသာအထင်ရှားဆုံး ခြိမ်းခြောက်မှုအန္တရာယ်မှာ တရားစွဲခံရနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

သတင်းရေးသားရာတွင် အချို့အကြောင်းအရာများသည် ပိုမိုအန္တရာယ်များသည်ကို သတင်းထောက်များက ရိပ်စားမိသည်။ အန္တရာယ်အများဆုံးမှာ တပ်မတော်နှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းရေးသားခြင်း ဖြစ်သည်။

👉 နိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းရေးသားခြင်းသည် အန္တရာယ်များသည်ဟု အမျိုးသမီးသတင်းထောက်များက အမျိုးသားသတင်းထောက်များထက် ပိုလက်ခံကြပြီး အကြီးတန်းသတင်းထောက်များနှင့် အယ်ဒီတာများကမူ တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင် နှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းရေးခြင်းကို ပိုမိုစိုးရိမ်ပူပန်ကြသည်။

သတင်းထောက်များသည် အထူးဥပဒေများနှင့် ဥပဒေပြဌာန်းချက်များ၏ ခြိမ်းခြောက်မှုရန်ကို မကြာခဏဆိုသလို ခံနေရ သည်ဟု ယထမဆုံး ၂၀၁၅ စစ်တမ်းနှင့် ၂၀၁၆၊ ၂၀၁၈ စစ်တမ်းများမှစ၍ ဖြေကြားခဲ့၏။ အသစ်အသစ်သော အမှုများအကြောင်းကို သတင်းထောက်များက ပိုမိုသတိထားမိလာသည်နှင့်အမျှ အခြိမ်းခြောက်ဆုံး ဥပဒေများမှာလည်း နှစ်အလိုက် အပြောင်းအလဲရှိခဲ့သည်။

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် သတင်းထောက်များအဖို့ ဥပဒေတစ်ခုတည်း (သို့မဟုတ်) ဥပဒေပြဌာန်းချက်တစ်ခုကတည်းက ခြိမ်းခြောက်မှုအဖြစ် ရှိနေခြင်းမျိုးထက် အထွေထွေဥပဒေများနှင့် မီဒီယာနှင့်ဆိုင်သည့် သီးသန့်ဥပဒေများ အပါအဝင် ဥပဒေမူဘောင်ကြီးတစ်ခုလုံးက ခြိမ်းခြောက်မှု ဖြစ်နေသည်။

သတင်းသမားများသည် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်နှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းမီဒီယာဥပဒေအပေါ် စိုးရိမ်မှုနည်းသော်လည်း ပြစ်မှု ဆိုင်ရာဥပဒေ (ရာဇသတ်ကြီး) နှင့် နိုင်ငံလွတ်လုံ ဥပဒေ (နိုင်ငံသားများ၏ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာလွတ်လပ်မှုနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာလုံခြုံမှုကို ကာကွယ်ပေးရေး ဥပဒေ)တို့၏ ခြိမ်းခြောက်မှုအပေါ် ပိုမိုစိုးရိမ်လာကြသည်။

Government and military are main threat to media freedom

Journalists believe that the government and the military are by far the greatest threats to media freedom in Myanmar, both through their continued use of old oppressive laws and their adoption of new oppressive laws.

Journalists believe that all parts of the State pose a threat to media freedom in Myanmar. A significant proportion of that threat is the risk of being prosecuted.

Journalists are aware that some topics attract a greater risk than others. Reporting on the military is the riskiest.

👉 Women journalists are more likely than men to believe that reporting on politics is risky. Senior journalists and editors are more concerned than their peers about reporting on the judiciary.

In our first survey in 2015, and in surveys since in 2016 and 2018, journalists often felt threatened by specific laws and legal provisions. The most threatening laws changed each year as journalists became more aware of new cases.

In 2020, no single law or legal provision stands out as the greatest single threat to journalists. Instead, the threat comes from the entire legal framework, including laws of both general and media-specific application.

Journalists' have become more concerned about threats to media freedom from the Penal Code and the Privacy Law, and less concerned about the threat from the News Media Law.

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်အပေါ်အကြီးမားဆုံး ခြိမ်းခြောက်မှုများ

Greatest threats to media freedom

ဥပဒေများ Laws 29 %	တပ်မတော် Military 28 %	အရပ်သားအစိုးရ Civilian government 23 %	တရားရုံးများ Courts 13 %	အခြား Others 7 %
2018	တပ်မတော် အပါအဝင် အစိုးရအဖွဲ့ Government including military			

သတင်းထောက်တစ်ဦးချင်းစီအပေါ်အကြီးမားဆုံး ခြိမ်းခြောက်မှုများ

Greatest threats to individual journalists

တရားစွဲဆိုခြင်း Prosecution 50 %	ပစ်မှတ်ထားအကြမ်းဖက်ခြင်း (ခြိမ်းခြောက်ရုံသက်သက် (သို့) ကိုယ်ထိလက်ရောက်လုပ်ဆောင်ခြင်း) Targeted violence (threat or actual) 29 %	အလျဉ်းသင့်၍ အကြမ်းဖက်ခြင်း (ခြိမ်းခြောက်ရုံသက်သက် (သို့) ကိုယ်ထိလက်ရောက်လုပ်ဆောင် ခြင်း) Random violence (threat or actual) 21 %
♀		
ရန်ကုန်အခြေစိုက် Yangon-based		
ရန်ကုန်ပြင်ပ Outside Yangon		

သတင်းရေးသားရာတွင် အန္တရာယ်အများဆုံး အကြောင်းအရာများ

Riskiest topics to report on

တပ်မတော် Military 29 %	အစိုးရ Government 17 %	ဘာသာရေးအုပ်စု များ Religious groups 15 %	တရားစီရင် ရေး Judiciary 13 %	နိုင်ငံရေးသ မားများ Politicians 11 %	ကိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်း များ EAOs 10 %	စီးပွား ရေးလုပ်င န်းများ Business 5 %
------------------------------	------------------------------	---	---------------------------------------	---	---	---

ခြိမ်းခြောက်မှုအများဆုံး ဥပဒေများ

Most threatening laws

ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေ Telecommunications Law 18 %	နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချ က်ဥပဒေ Official Secrets Law 17 %	အီလက်ထရောနစ် ဆက်သွယ်ရေး ဥပဒေ Electronic Transactions Law 14 %	ရာဇသတ် ကြီး Penal Code 13 %	မတရားအသ င်းဥပဒေ Unlawful Association Law 12 %	ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥ ပဒေ Constituti on 9 %	ပုဂ္ဂိုလ်ဆို င်ရာ လွတ်လပ် မှု ဥပဒေ Privacy Law 8 %	
2018							
2016	Broadcast Law	Print Publish Law					သတင်းမီဒီယာဥပဒေ News Media Law 5 %
2015							

ခြိမ်းခြောက်မှုအများဆုံး ရာဇသတ်ကြီးဆိုင်ရာ ပုဒ်မများ

Most threatening Penal Code provisions

နိုင်ငံတော်အကြည်ညိုဖျက်စေမှု Sedition 41 %	အသရေဖျက်မှု Defamation 22 %	ဘာသာရေးစော်ကားမှု Insulting religion 21 %	ရန်ညှိုးပွားအောင်လှုံ့ ဆော်မှု Promoting enmity 12 %
			ညစ်ညမ်းရိုင်းယုမှု Obscenity 3 %
2018			
2016			
2015			
0%		50%	100%

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်အပေါ်အစိုးရ၏ ကာကွယ်မှုများ ပိုမိုဆိုးရွားလာခြင်း

ပြီးခဲ့သောနှစ်အတွင်း အစိုးရသည် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို ကာကွယ်ရမည့် ကတိကဝတ်ကို မော်ဆောင်ရန် သိသိသာသာ ပျက်ကွက်ခဲ့သည်ဟု သတင်းထောက်များက ချီးမြှင့်သည်။

အစိုးရ၏ မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်အပေါ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများသည် အောင်မြင်မှုမရှိသေးဟု သတင်းထောက် အများစုက လက်ခံထားသည်။ ပြီးခဲ့သောစစ်တမ်းမှစ၍ သတင်းထောက်များသည် အစိုးရ၏ လုပ်ဆောင်မှုများအပေါ် ပိုမို စိတ်ပျက်လာကြသည်။ အစိုးရလုပ်ဆောင်မှုများ၏ အောင်မြင်မှုအတိုင်းအတာနှင့်ပတ်သက်၍ အဝေဖန်ဆုံးမှာ ရန်ကုန်ပြင်ပမှ သတင်းထောက်များ ဖြစ်သည်။

အစိုးရအနေဖြင့် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို ကာကွယ်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်းမှာ သတင်းသမားများ၏ အသံကို နားမထောင်သလို သတင်းသမားများ၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်ကိုလည်း မသိသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု သတင်းထောက်အများစုက ယုံကြည်ထားသည်။

ဗို အမျိုးသမီးသတင်းထောက်များက အစိုးရကို မီဒီယာအပေါ် များစွာနားလည်မှုရှိကြောင်း ပြစေလိုပြီး အမျိုးသား သတင်းထောက်များက အစိုးရကို အရေးကြီးသော ဆုံးဖြတ်ချက်များချရာတွင် မီဒီယာနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးစေလိုသည်။

Government defence of media freedom worsening

Journalists believe that the government's commitment to defend media freedom has increasingly failed over the past year.

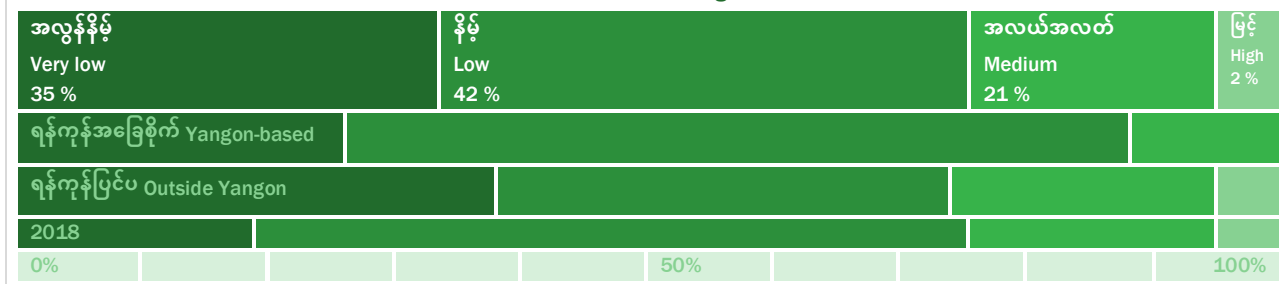
A large majority of journalists believe that the government has been unsuccessful in defending media freedom. Since the last survey, journalists' have become more disappointed in the government's actions. Non-Yangon journalists are especially critical of the government's level of success.

The majority of journalists believe that the government has failed to defend media freedom because it does not listen to journalists and does not know the reality of their needs.

ဗို Women journalists want the government to show much more understanding of the media, and men journalists want the government to consult the media more when making decisions.

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်အား အကာကွယ်ပေးရာတွင် အစိုးရ၏ အောင်မြင်မှု

Government success defending media freedom

အကြမ်းဖက်မှုကို တားဆီးရန် အစိုးရ၏ စိတ်ဆန္ဒနည်းခြင်း

သတင်းထောက်များအပေါ်ပြင်းပြင်းထန်ထန် အကြမ်းဖက်နေခြင်းကို ဖြစ်စေ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများ အပြစ်ပေးအရေးယူ မခံရဘဲလွတ်မြောက်နေသည့် ကိစ္စကို ဖြစ်စေ တားမြစ်ကိုင်တွယ်ရန် အစိုးရသည် မည်သည့်အလုပ်ကိုမဆို လုပ်ချင်ကိုင်ချင် စိတ် နည်းပါးလာနေသည်ဟု သတင်းထောက်များက ယုံကြည်ထားသည်။

ယခင်နှစ်စစ်တမ်းများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၂၀၂၀ စစ်တမ်းတွင် အကြမ်းဖက်မှုများ မြင့်တက်လာသည်ဟု ဖြေဆိုသည့် သတင်း ထောက်အရေအတွက်မှာ နည်းပါးသည့်တိုင် အကြမ်းဖက်မှုမြင့်တက်လာသည်ဟု ဖြေဆိုသော သတင်းထောက် အရေ အတွက်မှာ သုံးပုံတစ်ပုံခန့် ရှိသည်။ အကြမ်းဖက်မှု ထက်ဝက်ကျော်မှာ သတင်းထောက်များကို ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ ပစ်မှတ် ထားတိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ကျန်အကြမ်းဖက်မှုများမှာ အလျဉ်းသင့်၍ ဖြစ်သည်ဟု သတင်းထောက်များက ယုံကြည်ထား သည်။

ဗု အမျိုးသားသတင်းထောက် သုံးပုံတစ်ပုံနှင့် အမျိုးသမီးသတင်းထောက် ထက်ဝက်ခန့်က အကြမ်းဖက်မှုများ မြင့်တက်နေ ဆဲဟု လက်ခံထားသည်။ ရန်ကုန်အခြေစိုက် သတင်းထောက်များ၊ အကြီးတန်းသတင်းထောက်များနှင့် အယ်ဒီတာများ ကလည်း အကြမ်းဖက်မှုများ မြင့်တက်လာသည် ပိုမိုယူဆသည့် သဘောရှိသည်။

သတင်းထောက်အများစုသည် အကြမ်းဖက်မှုမြင့်တက်လာခြင်းအတွက် အစိုးရနှင့် တပ်မတော်ကို ပြစ်တင်ဝေဖန်ကြသည်။ အစိုးရသည် သတင်းထောက်များအပေါ်အကြမ်းဖက်မှုကို ဖြေရှင်းပေးလိုသည့် ဆန္ဒ မရှိသည့်အတွက် ရလဒ်အနေဖြင့် ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူများသည် စုံစမ်းစစ်ဆေး၊ အပြစ်ပေးအရေးယူမခံရဘဲ လွတ်မြောက်နေခြင်းဖြစ်သည်ဟု လက်ရှိတွင် သတင်း ထောက်အများစုက လက်ခံထားပြီး ထိုသို့ လက်ခံသူဦးရေမှလည်း တိုးပွားလာနေသည်။

Government less willing to stop violence

Journalists believe that the government has become even less willing to do anything to challenge the significant levels of violence against journalists or the impunity that exists for perpetrators.

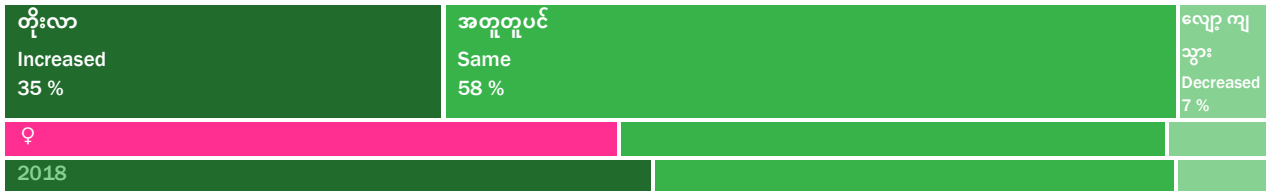
Although the overall proportion of journalists who believe that violence is increasing has decreased in 2020 compared to the previous survey, a third of journalists still continue to believe that violence is increasing. Journalists believe that just over half of this violence is targeted intentionally at journalists, and the rest is random violence in which journalists are affected due to the nature of their work.

ဗု Half of all women journalists think that violence is still increasing, compared to a third of men. Yangon-based journalists, senior journalists, and editors are all more likely to believe that violence is increasing too.

A large majority of journalists blame the government, including military, for this increase in violence. A significant and growing majority believe that the government has no will to address violence against journalists, and that as a result, perpetrators face neither investigation or justice.

မနှစ်ကနှင့် ယှဉ်လျှင် ဂျာနယ်လစ်များ ကြုံတွေ့ရသော အကြမ်းဖက်ခံရမှု ပမာဏ

Amount of violence against journalists compared to previous year

သတင်းထောက်များ ရင်ဆိုင်ရသည့် အကြမ်းဖက်မှုပုံစံများ

Types of violence faced by journalists

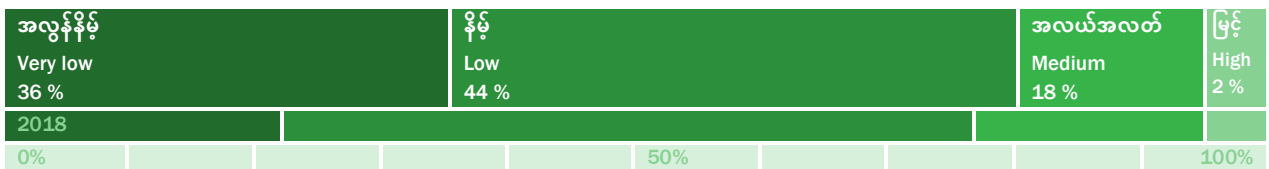
ဂျာနယ်လစ်များကြုံတွေ့နေရသည့် အကြမ်းဖက်ခံရမှုများ မရပ်တံ့ဘဲ ဆက်လက်တည်ရှိနေခြင်းအပေါ်တာဝန်အရှိဆုံးမှာ

Most responsible for not stopping violence against journalists

ဂျာနယ်လစ်များရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသည့် အကြမ်းဖက်မှုများအား ရပ်တံ့ရန် အစိုးရ၏ စိတ်ဆန္ဒ

Government willing to stop violence against journalists

တရားရုံးများနှင့် ကောင်စီတို့ တိုးတက်ရန် လိုအပ်သည်

မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီ (MPC) သည် အနည်းငယ်သာ အောင်မြင်မှုရှိသော်လည်း သတင်းထောက်များက တရားရုံးထက် ကောင်စီကို ပိုသဘောကျသည်။ မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို ကာကွယ်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့် ဒီမိုကရေစီ နည်းကျ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းများအား ကတိပေးထားသည့်အတိုင်း ဖော်ဆောင်မှုကို တရားရုံးများ၌ မဆိုစလောက်သာ တွေ့ရသေးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဥပဒေများကို တရားရုံးများက ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲ၍ လိုသလို အနက်ဖွင့်ဆိုနေသည်မှာ မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့် အတွက် ကြီးမားသော ခြိမ်းခြောက်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်နေသည်ဟု သတင်းထောက်များက ဆိုသည်။ အထူးသဖြင့် အမှုများကို တရားရုံးများက ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ အပြစ်ဒဏ်ရှိသည်ဟု စီရင်ချက်ချသည့်ကိစ္စအပေါ် ရန်ကုန်ပြင်ပမှ သတင်းထောက်များက စိုးရိမ်ပူပန်လျက် ရှိသည်။

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို ကာကွယ်ရန်အတွက် အခြားဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများနည်းတူ တရားသူကြီးများနှင့် တရားရုံးများကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် သတင်းထောက်များက လိုလားသည်။ လိုအပ်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် မီဒီယာ လွတ်လပ်ခွင့်အကြောင်း တရားသူကြီးများကို သင်တန်းပေးခြင်းနှင့် မီဒီယာကိစ္စများကို အထူးကိုင်တွယ်မည့် တရားရုံးများ ထူထောင်ပေးခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီသည် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို ကာကွယ်ရာတွင် အောင်မြင်မှု နည်းသည် (သို့မဟုတ်) အလွန်နည်းသည်ဟု သတင်းထောက်အများစုက လက်ခံယုံကြည်ထားသည်။ ထိုသတင်းထောက်အများစု ဦးရေ တိုးတက် တိုးလာသည်မှာ သုံးနှစ်မြောက်ရှိပြီ ဖြစ်သည်။ အကြီးတန်းသတင်းထောက်များ၊ အယ်ဒီတာများနှင့် ဗမာလူမျိုး သတင်း ထောက်များသည် ကောင်စီ၏ အောင်မြင်မှုအတိုင်းအတာနှင့်ပတ်သက်၍ အနုတ်သဘောဆောင်သည့် အမြင် ပိုရှိကြ သည်။

သတင်းထောက်တော်တော်များများသည် မီဒီယာနှင့်ပတ်သက်သောအမှုများကို မီဒီယာကောင်စီသို့ လွှဲပေးစေလိုကြသည်။ ရန်ကုန်အခြေစိုက် သတင်းသမားများနှင့် အမျိုးသားသတင်းထောက်များက အမှုများကို ကောင်စီကို လွှဲပေးရန် ပိုလိုလားကြ ပြီး ရန်ကုန်ပြင်ပမှ သတင်းထောက်များနှင့် အမျိုးသမီးသတင်းထောက်များက ကောင်စီသို့ လွှဲပြောင်းပေးခြင်းကို အားမပေး ကြပေ။

Courts and Council need to improve

Although journalists believe the Myanmar Press Council has a low level of success, they still prefer it to the courts which continue to show little sign of the promised democratic reforms necessary to protect media freedom.

Journalists believe that the courts' regressive interpretation of Myanmar's laws poses a significant and ongoing threat to media freedom. Journalists outside Yangon are particularly concerned by the courts' punitive decisions.

Journalists want judges and courts to reform in order to defend media freedom just like their counterparts in other democracies. Necessary reforms include training judges in media freedom and creating courts that specialise in media cases.

A large majority of journalists believe that the Myanmar Press Council's protection of media freedom has had a low or very low level of success. This majority has increased in size for the third year in a row. Senior journalists, editors, and ethnic Bamar journalists are significantly more negative about the Council's success rate.

An increasing number of journalists want media cases sent to the Myanmar Press Council. Yangon-based journalists and men journalists especially prefer cases to be sent to the Council. Non-Yangon journalists and women journalists are less supportive of cases being sent to the Council.

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို ကာကွယ်ရန် တရားရုံးများသို့ အကြံပြုချက်များ

Recommendations to courts for defending media freedom

မီဒီယာအမှုများကို မီဒီယာကောင်စီသို့ ပေးပို့သင့် Send cases to the Myanmar Press Council 42 %	တရားသူကြီးများအား လွတ်လပ်စွာရေးသားထုတ် ဖော် ပြောဆိုခွင့် အကြောင်း သင်တန်းပေးသင့် Require judges to get independent expert advice for all media cases 20 %	မီဒီယာအမှုများကို လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ခွင့် အကြောင်း လေ့ကျင့်ပြီးသား တရားသူကြီးများသာ ကိုင်တွယ် ရန် For media cases use only judges trained in free expression 18 %	မီဒီယာအမှုများကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်၏ လွတ်လပ်အမူအရာကို ကင်းသော အကြံကို တရားသူကြီးများ လိုအပ် Train judges to understand freedom of expression 14 %
			တရားသူကြီးများ၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုကို လေ့လာသုံးသပ် သင့် Judges performance reviews 7 %
2018			

မြန်မာသတင်းမီဒီယာကောင်စီ၏ အောင်မြင်မှု

Myanmar Press Council's success

အလွန်နိမ့် Very low 18 %	နိမ့် Low 51 %	အလယ်အလတ် Medium 29 %	မြင့် High 2 %
ဗမာ Bamar			
အယ်ဒီတာ Editors			
2018			
2016			အလွန်မြင့် Very high
0%		50%	100%

ပဋိပက္ခသတင်းများ လွတ်လပ်စွာရေးသားတင်ပြခွင့် ပိုမို ကျဆင်းလာခြင်း

ပဋိပက္ခသတင်းများရေးသားရသည်မှာ ပိုမိုစိန်ခေါ်မှုရှိလာပြီး နိုင်ငံပိုင်မီဒီယာများက ထုတ်လွှင့်ဖြန့်ချိသည့် မယုံကြည်စရာ ပိုကောင်းလာသော သတင်းအချက်အလက်များကလည်း ပဋိပက္ခသတင်းများ လွတ်လပ်စွာရေးသားခွင့်ကို တစ်စတစ်စ လှိုက်စားဖျက်ဆီးနေသည်ဟု သတင်းထောက်များက ချီးမြှင့်ကြသည်။

ပဋိပက္ခဒေသများအတွင်း လွတ်လပ်စွာသတင်းရေးသားခွင့်သည် ပြီးခဲ့သောစစ်တမ်းကောက်ချိန်မှစ၍ ပိုဆိုးရွားလာပြီး လက်ရှိတွင် နိမ့်ကျ (သို့မဟုတ်) အလွန်နိမ့်ကျသည့် အဆင့်တွင် ရောက်နေသည်ဟု သတင်းထောက်အများစုက လက်ခံ ယုံကြည်ထားသည်။ အထူးသဖြင့် အခြားသတင်းထောက်များနှင့် ယှဉ်ပါက အကြီးတန်းသတင်းထောက်များနှင့် ရန်ကုန် ပြင်ပရှိ သတင်းထောက်များက အလွန်အမင်းနိမ့်ကျနေသည်ဟု ပိုမိုယူဆသည်။

သတင်းထောက်အများစုက ပြည်တွင်းရှိ အမှီအခိုကင်းသည့်ရင်းမြစ်များကို ပဋိပက္ခနှင့်ပတ်သက်၍ ပင်မသတင်းရင်းမြစ်အဖြစ် သတ်မှတ်သည်။ အစိုးရကို ပင်မသတင်းရင်းမြစ်အဖြစ်သတ်မှတ်သည့် သတင်းထောက်အရေအတွက်မှာ ယခင်စစ်တမ်းမှစ၍ ပိုလျော့နည်းလာသည်။

♂ အမျိုးသားသတင်းထောက်များက အမျိုးသမီးသတင်းထောက်များထက် ပဋိပက္ခသတင်းများနှင့်ပတ်သက်လျှင် တပ်မတော်ကို ၎င်းတို့၏ပင်မ သတင်းရင်းမြစ်အဖြစ် ပို၍လက်ခံကြသည်။ သို့သော် ရန်ကုန်ပြင်ပမှ သတင်းထောက်များက တပ်မတော်ကို ပင်မသတင်းရင်းမြစ်အဖြစ် မသတ်မှတ်ကြပေ။

သတင်းထောက်များသည် နိုင်ငံပိုင်မီဒီယာက ထုတ်လွှင့်ဖြန့်ချိသော သတင်းအချက်အလက်များကို ယခင်နှစ်ကထက်စာလျှင် ယုံကြည်မှု လျော့နည်းလာသည်။ အထူးသဖြင့် အယ်ဒီတာအားလုံးနီးပါးက နိုင်ငံပိုင် ရုပ်သံ၊ ရေဒီယိုနှင့် သတင်းစာများကို မယုံကြည်ရဟု ယူဆကြသည်။

Freedom to report conflict declines further

Journalists believe that conflict reporting has become even more challenging and is also undermined by increasingly unreliable information published by the State media.

Most journalists believe that they have low or very low freedom to report in conflict areas, and this situation has deteriorated since the previous survey. Compared to their peers, senior journalists and journalists based outside Yangon are more likely to believe that they have a very low level of freedom.

A majority of journalists regard local independent sources as their main source of information on conflicts. The proportion of journalists who regard the government as their primary source of information has reduced since the previous survey.

♂ Men journalists are more likely than women to regard the military as their primary source of information on conflict. Journalists based outside Yangon are very unlikely to regard the military as their primary source.

Journalists are now much less likely to trust information published by the State media compared to last year. In particular, almost all editors believe State television, radio, and newspapers to be unreliable.

ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားရာနေရာများတွင် သတင်း ရယူထုတ်ပြန်ရန် သတင်းထောက်များ၏ လွတ်လပ်မှု

Journalists' freedom to report in conflict areas

အလွန်နိမ့် Very low 46 %	နိမ့် Low 32 %	အလယ်အလတ် Medium 21 %
2018		

ဂျာနယ်လစ်တို့ အသုံးပြုသော ပဋိပက္ခဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်၏ မူလအရင်းအမြစ်

Journalists' primary source of information on conflict areas

လွတ်လပ်သော ဒေသခံအသံ Local independent sources 67 %	အစိုးရ Government ¹ 14 %	စစ်တပ် Military ² 14 %	အခြား Other 5%
2018			

နိုင်ငံပိုင်မီဒီယာမှ ထုတ်လွှင့်တင်ပြသော သတင်းများ၏ ယုံကြည်လောက်စရာ အခြေအနေ

Reliability of information published by State media

အလွန်နိမ့် Very low 16 %	နိမ့် Low 34 %	အလယ်အလတ် Medium 46 %	မြင့် High 4 %
	တိုင်းရင်းသားလူနည်းစု Ethnic		
အယ်ဒီတာ Editors			
2018			
0%		50%	100%

မီဒီယာစုံလင်ကွဲပြားမှု အားနည်းလာခြင်း

အမှီအခိုကင်းသော မီဒီယာများ ရပ်တည်ရှင်သန်ရန် အားနည်းလာနေသည်ဟု သတင်းထောက်များက ယုံကြည်နေသည်။ ပိုမိုများပြားစုံလင်သည့် အသံများ ပြည်သူလူထု ကြားသိနိုင်စေရန်အတွက် သတင်းထောက်များက အစိုးရကို နိုင်ငံပိုင်မီဒီယာ ထောင်ပြိုးလက်ဝါးကြီးအုပ်ထားမှုအား ရပ်စေလိုသည်။

မီဒီယာကဏ္ဍ စုံလင်ကွဲပြားမှုအတွက် အပြောင်းအလဲမှာ မဆိုသလောက် သို့မဟုတ် လုံးဝမရှိသော အနေအထားဖြစ်သည်။ အမှီအခိုကင်းကင်းရပ်တည်နေသော မီဒီယာလုပ်ငန်းများနှင့် တိုင်းရင်းသားမီဒီယာလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရာတွင်လည်း လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်း(သို့မဟုတ်) လွတ်လပ်မှုတို့ တိုးတက်ခြင်းမရှိသေးပေ။ အမှီအခိုကင်းသည့်မီဒီယာများသည် ယခင်နှစ်ကထက် အခြေအနေပိုဆိုးလာသည်ဟု သတင်းထောက်အများစုက လက်ခံထား၏။

ဗု အခြားသူများနှင့်စာလျှင် အမျိုးသားသတင်းထောက်များနှင့် အကြီးတန်းသတင်းထောက်များက အမှီအခိုကင်းသည့် မီဒီယာများနှင့် တိုင်းရင်းသားမီဒီယာများသည် အောင်မြင်ရန် အခွင့်အလမ်းပိုနည်းပါးသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

ထို့အပြင် စစ်တမ်းစတင်ကောက်ယူသည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ယနေ့အချိန်အတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် သတင်းထောက် အများစုက နိုင်ငံပိုင်မီဒီယာကို အများပြည်သူဝန်ဆောင်မှုမီဒီယာ/ အများပြည်သူပိုင်မီဒီယာ (Public Service Media) အဖြစ်ပြောင်းလဲရန် လိုလားနေကြသည်။

ဗု အမျိုးသမီးသတင်းထောက်များက နိုင်ငံပိုင်မီဒီယာကို ဖျက်သိမ်းစေလိုပြီး အမျိုးသားသတင်းထောက်များက အများပြည်သူဝန်ဆောင်မှုမီဒီယာ/ အများပြည်သူပိုင်မီဒီယာ အဖြစ် ပြောင်းလဲစေလိုသည်။

တိုင်းရင်းသားသတင်းထောက်များနှင့် အမျိုးသမီးသတင်းထောက်များပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုသည် ယခင်နှစ်နှင့် အလားတူပင်ဖြစ်သည်ဟု သတင်းထောက်အများစုက ဖြေဆိုသည်။

ဗု သို့သော် အမျိုးသမီးများနှင့် လူနည်းစုတိုင်းရင်းသား သတင်းထောက်များအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှု ကျဆင်းလာသည်ဟု အမျိုးသမီးသတင်းထောက်များက ပိုမိုဆက်ကြသည်။

Media diversity becomes less likely

Journalists increasingly believe that independent media is becoming less viable and want the government to end State media monopolisation so that the public has access to a wider range of voices.

There has been little-to-no change in media diversity. Neither independent media businesses nor ethnic media outlets have seen improvement in their ability or freedom to operate. A majority of journalists believe that the situation for independent media has deteriorated since last year.

ဗု Men journalists and senior journalists are more likely than their peers to believe that independent and ethnic media have less opportunity for success.

For the first time since the survey started in 2015, a majority of journalists now want all State media to be turned into public service media.

ဗု Women journalists are more likely to want State media closed down compared to men journalists who are more likely to want it turned into public service media.

Most journalists believe that discrimination towards ethnic journalists and women journalists has stayed the same as last year.

ဗု Women journalists are more likely to think discrimination against women and ethnic minority journalists has decreased.

ယခင်နှစ်နှင့်ယှဉ်လျှင် အမှီအခိုကင်းသော မီဒီယာများ အောင်မြင်ရန် အခွင့်အလမ်းများ

Independent media opportunities for success compared to previous year

ကောင်းမွန်တိုးတက်လာ	အတူတူပင်	ပို၍ဆိုးရွားလာ
Improved 6 %	Same 39 %	Worse 55 %

ပုံနှိပ်မီဒီယာ Print	
----------------------	--

အကြီးတန်းသတင်းထောက်	Senior
---------------------	--------

2018	
------	--

ယခင်နှစ်နှင့်ယှဉ်လျှင် တိုင်းရင်းသားမီဒီယာကဏ္ဍပြောင်းလဲမှု

Change in ethnic media freedom compared to previous year

လွတ်လပ်မှုလျော့နည်းသွား	အတူတူပင်	လွတ်လပ်မှု ပိုရလာ
Less freedom 22 %	Same 64 %	More freedom 14 %

တိုင်းရင်းသားလူနည်းစု Ethnic	
------------------------------	--

2018	
------	--

အစိုးရသတင်းစာများကို ဘာလုပ်သင့်သလဲ

What to do with state-run newspapers

ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှု သတင်းမီဒီယာသို့ ပြောင်းလဲသင့်သည်	ပိတ်သိမ်းသင့်သည်	ရောင်းပါ	ဘာမှမလုပ်သင့်
Turn them into public service media 51 %	Close them 29 %	Sell them 8 %	Nothing 11 %

2018			
------	--	--	--

2016			
------	--	--	--

2015			
------	--	--	--

အစိုးရသံလွှင့်ဌာနများကို ဘာလုပ်သင့်သလဲ

What to do with state-run broadcasters (television and radio)

ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှု သတင်းမီဒီယာသို့ ပြောင်းလဲသင့်သည်	ပိတ်သိမ်းသင့်သည်	ရောင်းပါ	ဘာမှမလုပ်သင့်
Turn them into public service media 57 %	Close them 13 %	Sell them 19 %	Nothing 11 %

2018			
------	--	--	--

2016			
------	--	--	--

2015			
------	--	--	--

မနှစ်ကနှင့် ယှဉ်လျှင် တိုင်းရင်းသားဂျာနယ်လစ်များ ကြုံတွေ့ရသည့် ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှု

Discrimination against ethnic journalists compared to previous year

တိုးလာ	အတူတူပင်	လျော့ကျသွား
Increased 19 %	Same 68 %	Decreased 13 %

တိုင်းရင်းသားလူနည်းစု Ethnic	
------------------------------	--

2018	
------	--

မနှစ်ကနှင့် ယှဉ်လျှင် အမျိုးသမီးဂျာနယ်လစ်များ ကြုံတွေ့ရသည့် ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှု

Discrimination against women journalists compared to previous year

တိုးလာ	အတူတူပင်	လျော့ကျသွား
Increased 9 %	Same 71 %	Decreased 20 %

♀	
---	--

2018	
------	--

0%					50%				100%
----	--	--	--	--	-----	--	--	--	------

Facebook က သတင်းထောက်များကို ဆင်ဆာဖြတ်တောက်ခြင်း

အင်တာနက်သည် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို အထောက်အကူပြုသကဲ့သို့ တစ်ပြိုင်တည်းတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ(သို့) အုပ်စုများ၏ ဆင်ဆာဖြတ်တောက်မှု အန္တရာယ်ကိုလည်း လမ်းစဖွင့်ပေးနေသည်ဟု သတင်းထောက်များက ချီးမြှင့်သည်။

၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် သတင်းထောက်များသည် အွန်လိုင်းထက် ပြင်ပအာဖ်လိုင်ဒ် ပိုမိုလွတ်လပ်သည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။ လက်ရှိတွင် ပြောင်းပြန်ဖြစ်လာပြီး အွန်လိုင်း၌ ပိုမိုလွတ်လပ်သည်ဟု အမြင်ပြောင်းလာကြသည်။

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်တာနက်ကြောင့် ပရော်ဖက်ရှင်နယ် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းအတွက် အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိသည်ဟု သတင်းထောက် တော်တော်များများက အသိအမှတ်ပြုသည်။ အင်တာနက်ကြောင့် စာဖတ်သူများအတွက် သဘောထားမကြီးမှုနှင့် စိတ်ခံစားမှုအကဲဆတ်မှု [အချက်အလက်မှန်ကန်မှုကို အလေးမထားဘဲ စာဖတ်သူကို စိတ်လှုပ်ရှား အံ့ကြွလာအောင် တင်ပြခြင်း] တို့ ဖြစ်လာနိုင်သည့်အပေါ် ၎င်းတို့က သိပ်မစိုးရိမ်ကြပေ။ အင်တာနက်ကြောင့် လက်ရှိတွင် သတင်းထောက်များစွာက ပြည်သူများ မီဒီယာကို ပိုမိုလက်လှမ်းမီလာသည်ဟု အသိအမှတ်ပြုလျက်ရှိသည်။

သို့သော် မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်အတွက် ခြိမ်းခြောက်မှုအသစ်တစ်ရပ် ထွက်ပေါ်လာပြီးနောက် အင်တာနက်နှင့်ပတ်သက်သည့် အပေါင်းသဘောဆောင်သည့် အမြင်များမှာ တစ်စတစ်စ ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါးလာခဲ့သည်။ သတင်းထောက်သုံးပုံတစ်ပုံနှင့် အယ်ဒီတာထက်ဝက်ခန့်က ၎င်းတို့၏ ဂျာနယ်လစ်အလုပ်နှင့်ဆိုင်သည့် အရေးအသားများသည် Facebook ၏ Community Standards ကို ချိုးဖောက်သည်ဟူသော သတိပေးချက် အပို့ခံရဖူးသည်ဟု ဆိုသည်။ သတင်းထောက်တစ်ဝက်ကလည်း ၎င်းတို့၏ အရေးအသားများကို Facebook က ဖြုတ်ချခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

♂ အမျိုးသားသတင်းထောက်များသည် အမျိုးသမီးသတင်းထောက်များထက် ပိုစွဲလမ်းမှုကြောင့် သတိပေးချက်ပိုထိကြသလို Facebook ပေါ်မှလည်း ပိုဖြုတ်ချခံရလေ့ရှိသည်။

Facebook censors journalists

Journalists believe that the internet supports greater media freedom while at the same time creates emerging risks of censorship from new corporate authorities.

In 2018, journalists thought that they had greater freedom offline compared to online. This has reversed and journalists now consider that they have more freedom online.

A greater proportion of journalists recognise the professional advantages of the internet in 2020. They are less concerned that the internet may increase intolerance and sensationalism. Many more journalists now recognise that the internet increases the public's access to the media.

However, this positive attitude to the internet has been undermined by the emergence of a new threat to media freedom. A third of journalists – and half of all editors – report receiving warnings alleging that their journalistic content violates Facebook's Community Standards, and half of these say that their content was eventually removed by Facebook.

♂ Men journalists are more likely than women to have content warnings and removals on Facebook.

အွန်လိုင်းပြင်ပ Offline နှင့်စာလျှင် အွန်လိုင်း (online) ၌ ဂျာနယ်လစ်များ၏ လွတ်လပ်သောထုတ်ဖော်ရေးသားပြောဆိုခွင့်

Journalists' freedom online compared to offline

အွန်လိုင်းတွင် သိပ်မလွတ်လပ် Less freedom online 25 %	အလားတူ Same 44 %	အွန်လိုင်းတွင် ပိုလွတ်လပ် More freedom online 31 %
--	------------------------	--

2018

မီဒီယာများအတွက် အင်တာနက်သည် အောက်ပါတို့ကို တိုးလာစေသည်

For media, the internet has increased:

မီဒီယာ လက်လှမ်းမီမှု Access to the media 45%	ပရိသတ်စုံလင်ကွဲပြားမှု Audience diversity 25%	မီဒီယာပြိုင်ဆိုင်မှု Media competition 15%	သဘောထားမကြီးမှု Intolerance 9%
			စိတ်ခံစားမှုအကဲဆတ်မှု Sensationalism 7%

2018

သတင်းထောက်များ ကြုံတွေ့ရသည့် Facebook ၏ စွက်ဖက်မှုများ

Journalists facing Facebook interventions

မရှိ None 67%	အရေးအသားနှင့်ပတ်သက် ၍ သတိပေးခြင်း Content warnings 18%	အရေးအသားကို ဖယ်ရှားခြင်း Content deleted 15%
---------------------	---	---

တိုင်းရင်းသားလူနည်းစု Ethnic

အယ်ဒီတာ Editors

0%

50%

100%

Self-censorship တိုးပွားလာသည်

Self-censorship ဟုခေါ်သည့် ကိုယ့်အရေးအသားကိုယ် ဆင်ဆာပြန်ဖြတ်တောက်မှုသည် တိုင်းတာရခက်ခဲသည်ဟု နာမည် ဆိုးနှင့် ကျော်ကြားသည်။ မိန့်ပုံများလာသည့် မြန်မာ့မီဒီယာနယ်ပယ်အတွင်း လုပ်ကိုင်နေကြသည့် မီဒီယာသမားများ၏ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ မြင့်တက်လာသည်နှင့်အမျှ self-censorship သည်လည်း ရလဒ်တစ်ခုအနေဖြင့် တစ်စထက်တစ်စ အားကောင်းလာနေသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

သတင်းထောက်အလုပ်လုပ်ခြင်းကြောင့် အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ ပိုမိုမြင့်တက်လာနေချိန်တွင် အစိုးရ၏မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်အပေါ် ထောက်ခံအားပေးမှုမှာ ကျဆင်းလာနေသည်ဟု သတင်းထောက်များက ယုံကြည်နေသည်။ ထို့ကြောင့် မီဒီယာလောကသည် သိသိသာသာ ရန်လိုလာသည်။

ထိုကိစ္စကို တုံ့ပြန်ဖြေရှင်းသည့်အနေဖြင့် ပြီးခဲ့သောနှစ်ကတည်းက သတင်းထောက်များသည် အန္တရာယ်များသည်ဟု ယူဆရသည့် ကိစ္စရပ်တိုင်းကို ပိုသတိထား၍ သတင်းရေးသားလာခဲ့ကြသည်ဟု သတင်းထောက်အများစုက ဆိုသည်။

🔴 အခြားသူများထက်စာလျှင် အမျိုးသားသတင်းထောက်များနှင့် ရန်ကုန်ပြင်ပမှသတင်းထောက်များသည် ယခင်နှစ်ကထက် ယခုနှစ်တွင် ပို၍သတိထားလာသည်။

သတင်းထောက်များသည် အလုပ်လုပ်သည့်အခါတွင် သိ၍ဖြစ်စေ မသိဘဲဖြစ်စေ အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေကို ကြိုတင်စစ်ဆေးကောက်ယူမှု (Risk Assessment) ပြုလုပ်ကြသည်။ ၎င်းတို့၏ အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်သည့်အခြေအနေ လျှော့ချမှုဆိုင်ရာမဟာဗျူဟာ (Risk Mitigation Strategy) များတွင် သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုသည့်အပိုင်း၌ ပိုမိုရင်းနှီး မြှုပ်နှံခြင်းကို ထည့်သွင်းရေးဆွဲလာနိုင်သည်။ ထို့အပြင် သတင်းအချက်အလက်များကို လုံးလုံးလျားလျား ဖွင့်ချပြသည့်ကိစ္စများကိုလည်း ရှောင်ကြဉ်လာနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ရန်လိုမှုမြင့်တက်လာကာ သတင်းထောက်များကလည်း ပိုသတိထား ရေးသား၊ ကိုယ့်အရေးအသားကိုယ် ဆင်ဆာ ပြန်ဖြတ်တောက်မှု ပိုလုပ်လာခြင်း ဖြစ်ပုံရသည်။

Self-censorship increasing

Although notoriously difficult to measure, self-censorship is likely to be growing as a result of mounting anxiety among journalists working in Myanmar's increasingly repressive media environment.³

Journalists believe that the risks of doing journalism are increasing while at the same time government support for media freedom has declined. Therefore, the media environment has become significantly more hostile.

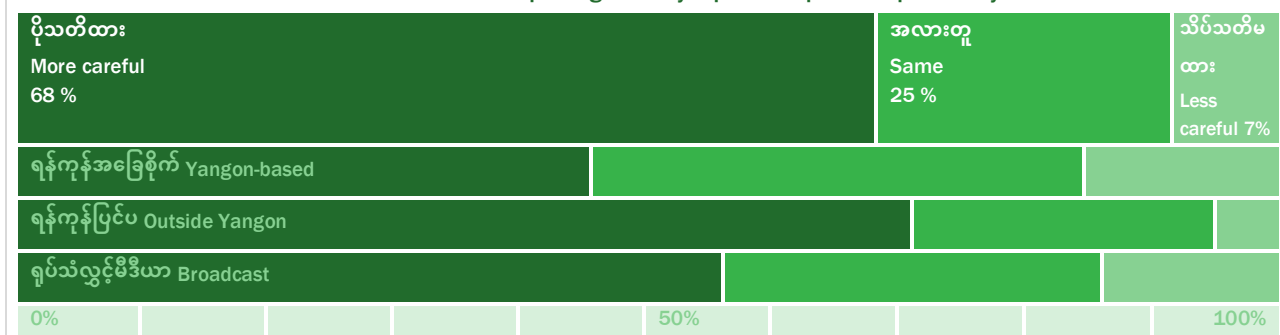
In response to this increasing hostility, a majority of journalists believe that they have become more careful over the past year when reporting on anything that they consider risky.

🔴 Compared to their peers, men journalists and journalists outside of Yangon are more careful this year than the previous year.

Consciously or not, journalists do risk assessments when working. Their risk mitigation strategies may include investing more into verifying information. Strategies are also likely to include refraining from publishing altogether. Therefore, it is likely that as hostility increases and journalists become more careful, self-censoring increases too.

ယခင်နှစ်နှင့်ယှဉ်လျှင် အန္တရာယ်များသော အကြောင်းအရာများကို သတင်းရေးသားရာတွင် သတင်းထောက်များ၏ သဘောထား

Journalists' attitudes to reporting on risky topics compared to previous year

ပါတီများသည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် အပြောင်းအလဲအတွက် ကတိကဝတ်ပြုလုပ်ရမည်

သတင်းထောက်များသည် နိုင်ငံရေးပါတီများကို
ရွေးကောက်ပွဲကြေညာစာတမ်းတွင် ဥပဒေပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆိုင်ရာ
ကတိကဝတ်များ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ချမှတ်ရေးဆွဲပေးစေလိုသည့်
ဆန္ဒရှိကြသည်။

နိုင်ငံရေးပါတီများ အနေဖြင့် ၂၀၂၀ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင်
မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို ကာကွယ်ရန် ဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ
ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် ပိုမိုခိုင်မာသည့် ကတိကဝတ်များချမှတ်ရန်
သတင်းထောက်အားလုံးကလိုလားသည်။ ထို့အပြင် ဥပဒေ
တော်တော်များများ အထူးသဖြင့် သတင်းမီဒီယာဥပဒေ၊
ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေ၊ နိုင်ငံတော်
လျှို့ဝှက်ချက်အက်ဥပဒေတို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး ရှင်းလင်းသည့်
ကတိကဝတ်များလည်း ပေးစေလိုကြသည်။

Parties must promise change in election

Journalists want political parties to have clear legal
reform commitments in their party manifestos.

In the 2020 general elections, all journalists want political
parties to make stronger commitments to reforming laws
and practices in order to protect media freedom.

Journalists want clear commitments on a range of laws,
in particular to reform the News Media Law,
Telecommunications Law, and Official Secrets Law.

၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲ ကြေညာစာတမ်းကတိကဝတ်တွင် ဦးစားပေးဖြေရှင်းရမည့် ဥပဒေများ

Priority laws to address in 2020 election manifestos

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ Constitution 18 %	ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေ Telecommunications Law 12 %	နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချက်ဥပဒေ Official Secrets Law 12 %	ရာဇသတ် ကြီး Penal Code 8 %
သတင်းမီဒီယာဥပဒေ News Media Law 15 %	အီလက်ထရောနစ် ဆက်သွယ်ရေး ဥပဒေ Electronic Transactions Law 10 %	မတရားအသင်းဥပဒေ Unlawful Association Law 10 %	ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ လွတ်လပ်မှု ဥပဒေ Privacy Law 8%
			အခြား Other 7%
0%		50%	100%

သင်တန်းများ လိုလားသည်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သတင်းစာပညာစံနှုန်းများသည် အပြောင်းအလဲမရှိသော်လည်း ပို၍လက်လှမ်းမီနိုင်သည့် သင်တန်းများ လိုအပ်နေသည်ဟု သတင်းထောက်များက ယုံကြည်ထားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းလောက၏ အရည်အသွေးနှင့် ကျင့်ဝတ်စံနှုန်းများသည် ယခင်နှစ်ကအတိုင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု သတင်း ထောက် တစ်ဝက်စွန်းစွန်းက ယူဆကြသည်။ ယခုနှစ်၌ တိုးတက်လာသည် (သို့မဟုတ်) ဆုတ်ယုတ်လာသည်ဟု ယူဆသည့် အလားတူ အနည်းစု အချို့လည်း ရှိသည်။

ဗု အခြားသူများထက်စာလျှင် အမျိုးသမီးသတင်းထောက်၊ အငယ်တန်းသတင်းထောက်နှင့် ရန်ကုန်ပြင်ပမှ သတင်းထောက် များက စံနှုန်းများ တိုးတက်လာနေသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ရန်ကုန်အခြေစိုက်သတင်းထောက်များကမူ ပိုဆုတ်ယုတ်လာ သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

သတင်းထောက်အားလုံးနီးပါးသည် သတင်းစာပညာသင်တန်း တစ်မျိုးမျိုးကို တက်ဖူးထားသူများ ဖြစ်သည်။ သင်တန်းစီစဉ် သည့် အဖွဲ့အစည်းမှာ အမျိုးမျိုးရှိကြပြီး မီဒီယာများကိုယ်တိုင် လုပ်သည့် သင်တန်းများလည်း ပါဝင်သည်။

ဗု အမျိုးသမီးသတင်းထောက်များသည် မီဒီယာများက ပေးသည့် သင်တန်းများကို ပိုမိုတက်ရောက်ထားပြီး အမျိုးသား သတင်းထောက်များသည် INGO နှင့် CSO များကပေးသည့် သင်တန်းများကို ပိုမိုတက်ရောက်ထားသည်။ အငယ်တန်း သတင်းထောက်များနှင့် ရန်ကုန်ပြင်ပမှ သတင်းထောက်များမှာ သင်တန်းအနည်းငယ်သာ တက်ရောက်ဖူးသည်။

သတင်းထောက် သုံးပုံတစ်ပုံကျော်က နောက်ထပ် သတင်းစာပညာသင်တန်း တက်ရောက်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများရှိ သည်ဟု မထင်ကြောင်း ဖြေဆိုကြသည်။

ဗု နောက်ထပ်သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းရှိမည်ဟု မထင်ကြောင်း အဓိက ဖြေဆိုသူများမှာ အမျိုးသား သတင်းထောက်များ၊ အကြီးတန်းသတင်းထောက်များနှင့် ရန်ကုန်ပြင်ပမှသတင်းထောက်များ ဖြစ်ကြသည်။

Training wanted

Journalists believe that journalism standards remain consistent in Myanmar, but that more accessible training is still needed nonetheless.

A small majority of journalists believe that the quality and ethical standards of Myanmar journalism remain the same today as in the previous year. Similar minorities believe that standards have either improved or worsened.

ဗု Women journalists, junior journalists, and journalists based outside Yangon are more likely than their peers to believe that standards are improving. Journalists in Yangon are more likely to believe that they are worsening.

Most journalists have received some form of journalism training. Training comes from a diversity of sources, including from the media itself.

ဗု Women journalists have received more training from media outlets, whereas men journalists have received more from CSOs and INGOs. Junior journalists and journalists from outside Yangon have received far less training.

Over a third of journalists do not believe that they have access to any further journalism training opportunities.

ဗု Men journalists, senior journalists, and journalists outside Yangon are significantly more likely to believe that they do not have access to further training opportunities.

ယခင်နှစ်နှင့်ယှဉ်လျှင် သတင်းထောက်လောက စံနှုန်းများ ပြောင်းလဲမှု

Change in journalism standards compared to previous year

တိုးတက် Improved 20 %	အလားတူ Same 50 %	ပိုဆိုးလာ Worse 30 %
-----------------------------	------------------------	----------------------------

သတင်းထောက်များကို ယခင်က သင်တန်းပေးခဲ့သော အဖွဲ့အစည်းများ

Source of journalists' previous training

မီဒီယာ Media 37 %	INGO 24 %	CSO 18 %	အခြား Other 14 %	မရှိပါ None 7 %
-------------------------	--------------	-------------	------------------------	-----------------------

သတင်းစာပညာသင်တန်းတက်ရောက်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ လွယ်ကူစွာ ရရှိနိုင်မှု

Ease of access for journalism training opportunities

မီဒီယာ Media 18 %		INGO 17%		CSO 14 %		အခြား Other 12 %		မရှိပါ None 39 %	
0%						50%			100%

Conclusion

FEM သည် ယခု စုစုပေါင်းပြည်လုံးကျွတ်စစ်တမ်းတွင် အမှန်တကယ်လုပ်ငန်းခွင်ဝင်နေသော သတင်းထောက် ၂၀၀ ကျော်ကို မေးမြန်းကောက်ယူခဲ့ပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့် သုံးနှစ်ဆက်တိုက် ဆုတ်ယုတ်ကျဆင်းလာနေ သည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်အပေါ် အစိုးရ၏ ထောက်ခံအားပေးမှု ကျဆင်းလာသလို တိုက်ခိုက်မှုများမှ ကာကွယ်ပေးလိုသည့် အစိုးရ၏စိတ်ဆန္ဒမှာလည်း လျော့နည်းလာသည်ဟု သတင်းထောက်များက ယူဆလျက်ရှိသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် တပ်မတော်၊ ဆူးညောင့်ဥပဒေများနှင့် ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ အပြစ်ပေးအရေးယူလေ့ရှိသည့် တရားရုံးများကလည်း မီဒီယာ လွတ်လပ်ခွင့်ကို တိုး၍သာ ချိုးဖောက်လာနေကြသည်။

အဓိက ရုပ်သံလုပ်ငန်းနှင့် သတင်းစာများကို အစိုးရက ယခင်ကနည်းတူ ဆက်လက်ချုပ်ကိုင်ထားသည်။ မယုံကြည်ရသော သတင်းအချက်အလက်များကို ပိုမို ပုံနှိပ်၊ ထုတ်လွှင့်နေသလို တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အမီအခိုကင်းသော မီဒီယာများ ရှင်သန် ရပ်တည်၍ မရအောင်လည်း အောက်ခြေကို ရိုက်ချိုးနေသည်ဟု သတင်းထောက်များက ယုံကြည်သည်။

မီဒီယာအတွက် ခြိမ်းခြောက်မှုသည် အစိုးရတစ်ခုတည်းတော့ မဟုတ်ပေ။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ (သို့မဟုတ်) အုပ်စုများက အွန်လိုင်းပေါ်ရှိ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှုများကို တားဆီးဖြတ်တောက်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ များပြားလှသော သတင်းထောက်ထုတ်ကြီးက ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ဖွင့်ဟပြောကြားလာသည်။ ထို့အပြင် သတင်းထောက်များသည် ကိုယ့် သတင်း ကိုယ် မဖော်ပြခင်ကတည်းက ဆင်ဆာပြန်ဖြတ်တောက်မှုများလည်း ပိုလုပ်လာနေကြရသည်။

အခြေအနေများနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုကဲ့သို့ စိုးရိမ်ပူပန်နေကြသော်လည်း ၂၀၂၀ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲသည် လားရာသစ် တစ်ခုကို အပြောင်းအလဲလုပ်ပေးနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းတစ်ခုဖြစ်မည်ဟု သတင်းထောက်များက မျှော်လင့်နေဆဲဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးပါတီအားလုံးကိုလည်း မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို အကာအကွယ်ပေးသည့် စစ်မှန်သော ရွေးကောက်ပွဲကတိကဝတ် များ ပေးရန် သတင်းထောက်များက တိုက်တွန်းထားကြသည်။

FEM's fourth nationwide survey of over 200 working journalists has found that media freedom has declined in Myanmar for the third consecutive year.

Journalists believe that the government's support for media freedom has reduced yet again and it is less willing to avert attacks. At the same time, the military, menacing laws, and punitive courts all increasingly infringe on media freedom.

State control over major broadcasters and newspapers continues as before, although journalists believe that they are increasingly publishing unreliable information while simultaneously undermining the viability of independent media.

The State is not journalists' only threat however. For the first time, a significant proportion of journalists are reporting corporate censorship online is on the rise. Journalists are also likely to be self-censoring more too.

Despite journalists' apprehension, they remain hopeful that the 2020 general elections will be an opportunity to change direction and urge all political parties to make real manifesto commitments to protect media freedom.

¹ Government includes: Ministry of Information and Information Committee Facebook Page. အစိုးရ (ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သတင်းအချက်အလက်ကော်မတီဖေ့ဘွတ်စာမျက်နှာ)

² Military includes: True News Information Team and Myawaddy. စစ်တပ် (သတင်းအမှန် ပြန်ကြားရေး အဖွဲ့၊ မြဝတီ)

³ See Hayes (2005), "Willingness to Self-Censor: A Construct and Measurement Tool for Public Opinion Research", at: <https://academic.oup.com/ijpor/article-abstract/17/3/298/783926?redirectedFrom=fulltext> and Morris (2016), "Watching our words", at: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/research/files/Watching%2520our%2520Words%2520-%2520Perceptions%2520of%2520Self-Censorship%2520and%2520Media%2520Freedom%2520in%2520Fiji.pdf>

လွတ်လပ်မှုတခြင်းများ ဆုံးရှုံးနေသော မြန်မာ့မီဒီယာ

ဂျာနယ်လစ်များ၏ အမြင်သဘောထားအား
စစ်တမ်းကောက်ယူမှုရလဒ်များ - ၂၀၂၀

FEM သည် ယခု စုတုတ္ထမြောက် ပြည်လုံးကျွတ်စစ်တမ်းတွင် အမှန်တကယ်လုပ်ငန်းခွင်ဝင်နေသော သတင်းထောက် ၂၀၀ ကျော်ကို မေးမြန်းကောက်ယူခဲ့ပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့် သုံးနှစ်ဆက်တိုက် ဆုတ်ယုတ်ကျဆင်းလာနေ သည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။

မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်အပေါ် အစိုးရ၏ ထောက်ခံအားပေးမှု ကျဆင်းလာသလို တိုက်ခိုက်မှုများမှ ကာကွယ်ပေးလိုသည့် အစိုးရ၏စိတ်ဆန္ဒမှာလည်း လျော့နည်းလာသည်ဟု သတင်းထောက်များက ယူဆလျက်ရှိသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် တပ်မတော်၊ ဆူးညောင့်ဥပဒေများနှင့် ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ အပြစ်ပေးအရေးယူလေ့ရှိသည့် တရားရုံးများကလည်း မီဒီယာ လွတ်လပ်ခွင့်ကို တိုး၍သာ ချိုးဖောက်လာနေကြသည်။

မီဒီယာအတွက် ခြိမ်းခြောက်မှုသည် အစိုးရတစ်ခုတည်းတော့ မဟုတ်ပေ။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ (သို့မဟုတ်) အုပ်စုများက အွန်လိုင်းပေါ်ရှိ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှုများကို တားဆီးဖြတ်တောက်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ များပြားလှသော သတင်းထောက်ထုကြီးက ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ဖွင့်ဟပြောကြားလာသည်။ ထို့အပြင် သတင်းထောက်များသည် ကိုယ့် သတင်းကိုယ် မဖော်ပြခင်ကတည်းက ဆင်ဆာပြန်ဖြတ်တောက်မှုများလည်း ပိုလုပ်လာနေကြရသည်။

အခြေအနေများနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုကဲ့သို့ စိုးရိမ်ပူပန်နေကြသော်လည်း ၂၀၂၀ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲသည် လားရာသစ် တစ်ခုကို အပြောင်းအလဲလုပ်ပေးနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းတစ်ခုဖြစ်မည်ဟု သတင်းထောက်များက မျှော်လင့်နေဆဲဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးပါတီအားလုံးကိုလည်း မီဒီယာလွတ်လပ်ခွင့်ကို အကာအကွယ်ပေးသည့် စစ်မှန်သော ရွေးကောက်ပွဲကတိကဝတ် များ ပေးရန် သတင်းထောက်များက တိုက်တွန်းထားကြသည်။

Myanmar's media not free or fair

The results of a nationwide survey of journalists' opinions – 2020

FEM's fourth nationwide survey of over 200 working journalists has found that media freedom has declined in Myanmar for the third consecutive year.

Journalists believe that the government's support for media freedom has reduced yet again and it is less willing to avert attacks. At the same time, the military, menacing laws, and punitive courts all increasingly infringe on media freedom.

The State is not journalists' only threat however. For the first time, a significant proportion of journalists are reporting corporate censorship online is on the rise. Journalists are also likely to be self-censoring more too.

Despite journalists' apprehension, they remain hopeful that the 2020 general elections will be an opportunity to change direction and urge all political parties to make real manifesto commitments to protect media freedom.